

ÅRSBERÄTTELSE 2018

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

ÅR 2018.....	3	SAMHÄLLSANSVAR	13	FÖRVALTNING OCH LEDNING.....	63
Generaldirektörens översikt.....	4	Ledning.....	18	Ledningsprinciper.....	64
Kort om Forststyrelsen	5	Miljö	20	Ersättningsystemet	65
Ansvarsområden.....	6	Skydd av den biologiska mångfalden	21	Riskhantering	65
		Arbete för att stävja klimatförändringen		Styrelsen	66
		och beredskap för den.....	28	Ledningsgruppen.....	67
		Hållbar användning av naturresurserna.....	30		
SÅ HÄR GÖR VI	7	Människor.....	33	VERKSAMHETSBERÄTTELSE	
Verksamhetsmiljön.....	8	Personal.....	34	OCH BOKSLUT	68
Intressentgrupper	11	Samekulturen	36		
Strategi och värderingar	12	Samhälle.....	39		
		Arbete och livskraft för landskapen.....	40		
		Rekreation och turism	44		
		Välbefinnande och hälsa	47		
		Frivilligverksamhet.....	49		
		Tryggande av kulturarvet.....	50		
		Tryggande av rennäringen			
		inom renskötselområdet.....	51		
		Samordning och delaktiggörande.....	52		
		Nyckeltal.....	54		

ÅR 2018

MER TOTALT VÄLBEFINNANDE FRÅN STATENS MARKER OCH VATTEN

År 2018 var ett utmärkt år för Forststyrelsen. Skogsbrukets lönsamhet steg och efterfrågan på platser för turism och vindkraft var fortsatt god. Inom ansvarsområdet Jakt- och fisketjänster ökade försäljningen av jaktlicenser och fisketillstånd. Även Naturtjänster uppfyllde sina mål och projekt för att reparera friluftskonstruktionerna beviljades tilläggsresurser.

Forststyrelsekoncernens omsättning var 366,4 miljoner euro, vilket är 38,4 miljoner euro mer än föregående år. Koncernens resultat, 124,8 miljoner euro, är det största någonsin. Av resultatet för 2018 betalar vi 102,9 miljoner euro till staten. Därutöver betalar Forststyrelsen Skogsbruk Ab och de övriga affärsverksamheterna nästan 15 miljoner euro i skatt på sitt resultat.

Vår satsning på att beakta naturens mångfald, rekreatjonsbruket, rennärningen och samekulturen minskade vår rörelsevinst med mer än 63 miljoner euro. De här åtgärdernas nytta för samhället är omfattande.

Framgångens värde höjs ytterligare av att målen nåddes trots att vi samtidigt fortsatte med det interna utvecklingsarbetet. De arrangemang som krävs enligt lagen om Forststyrelsen slutfördes. Arbetsfördelningen

mellan koncernenheterna och ansvarsområdena preciserades. De ekonomiska funktionerna samlades ihop. Kommunikationsverksamhetens och informationstjänsternas funktioner blev en del av koncernenheterna.

TVÅ LÖFTEN INFÖR FRAMTIDEN

Året präglades av en livlig samhällsdebatt om kalhuggning och klimatförändringen. Vi vill uppmuntra intressentgrupper och medborgare till en öppen dialog och valde därför kalhuggning till vårt tema vid evenemanget SuomiAreena i Björneborg.

Vi drev vårt program för samhällsansvar vidare. Som en av de första företrädarna för statsförvaltningen i Finland utarbetade vi en uppförandekod som grund för ett etiskt och ansvarsfullt ledarskap.

I uppdateringen av Forststyrelsens strategi fick samhällsansvaret en viktigare roll än tidigare i våra riktlinjer. Vi gav två stora löften med anknytning till samhällsansvaret: vi tryggar bevarandet av den biologiska mångfalden och agerar på ett klimatsmart vis. Vi kommer att starta ett klimatprogram som studerar statens mark- och vattenområdets roll med tanke på att stävja klimatförändringen och anpassa sig till den.

GYNNSAMMA UTSIKTER

Det har snart gått 160 år sedan Forststyrelsen grundades. Statens marker har spelat en viktig roll i lösningen av många stora frågor i samhället. Utmaningarna fortsätter. Hur kan vi producera ren energi eller ersätta fossila råvaror med biobaserade? Hur kan vi dra nytta av det totala välbefinnande som

naturen producerar och erbjuda allt bättre möjligheter att främja hälsan?

Den närmaste framtiden ser ljus ut. Efterfrågan på virke är god, vindkraft används allt mer, naturen får större betydelse för turism och rekreation. Vi strävar ständigt efter att förbättra vår verksamhet.

Med gott samarbete tar man hand om människan och naturen. Vårt mål är att verksamheten ska ge allt bättre resultat.

Jag vill tacka personalen, kunderna, samarbetsparterna och intressentgrupperna för ett år av gott samarbete.

Pentti Hyttinen
Generaldirektör

Foto: Olli-Pekka Orpo

KORT OM FORSTSTYRELSEN

ANSVAR FÖR MÄNNISKORNA, SAMHÄLLET OCH MILJÖN

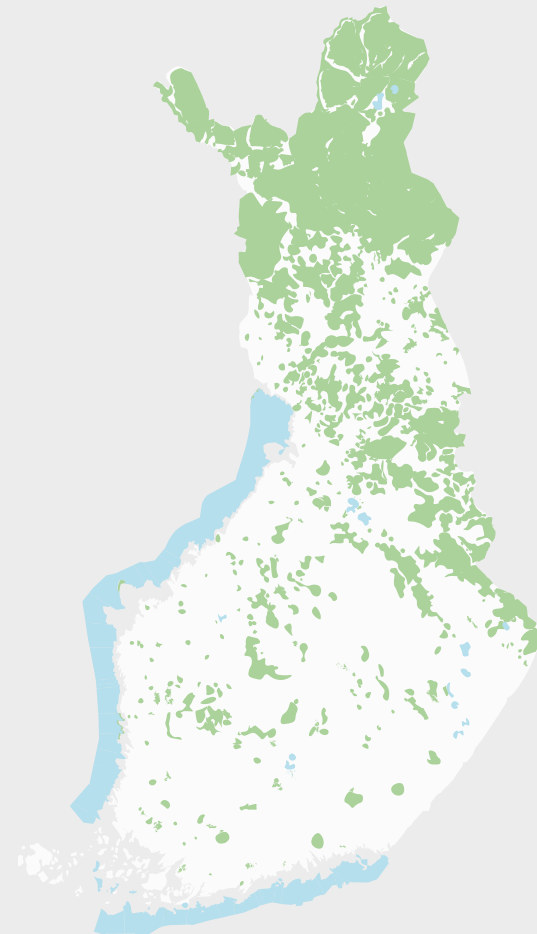
Forststyrelsen använder, sköter och skyddar statens mark- och vattenområden samt samordnar ägarens, intressentgruppernas och kundernas olika mål.

Till Forststyrelsens affärsverksamhet hör en hållbar skötsel och användning av statens skogar, fröproduktion för skogsplantering samt uthyrning, försäljning och utveckling i anslutning till statens mark- och vattenområden. Forststyrelsen har ansvaret för de offentliga förvaltningsuppgifterna: naturskyddet, jakt- och fiskeärenden samt rekreationsbruket av naturen. Forststyrelsen förbättrar livskraften i landskapen, skapar förutsättningar för produktion av ren energi och främjar tjänster för välbefinnande som härrör från naturen.

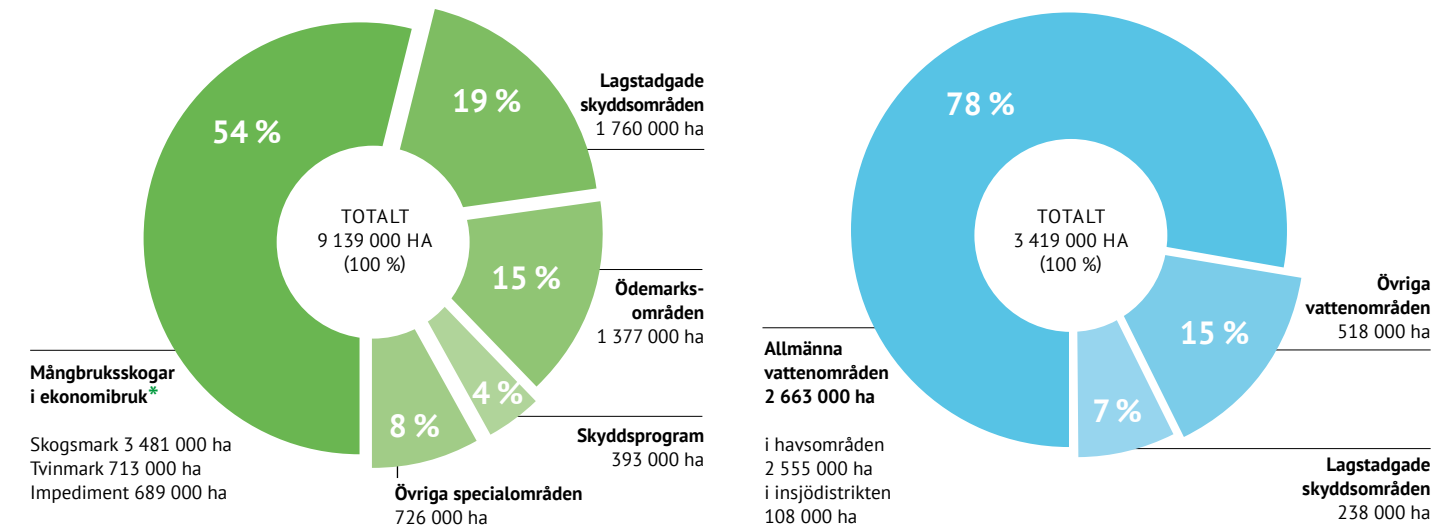
Forststyrelsen sysselsätter nästan 1 200 personer vid 42 verksamhetsställen i olika delar av landet.

STATENS MARK- OCH VATTENOMRÅDEN SOM FÖRVALTAS AV FORSTSTYRELSEN

Forststyrelsen har hand om 9 139 000 hektar markområden och 3 419 000 hektar vattenområden, totalt 12 558 000 hektar.

* Skogsbruksmarkerna har uppdelats enligt nordisk skogsbruksklassificering utifrån virkesproduktionsförmågan: i skogsmarker är beståndets årliga tillväxt i medeltal minst 1 m³/ha; på tvinmark 0,1–1 m³/ha och på impediment mindre än 0,1 m³/ha.

FORSTSTYRELSENS ORGANISATION

ANSVAR SOMRÅDEN

AFFÄRSVERKSAMHETEN:

**Forststyrelsen Skogsbruk Ab
– mångbruksskogarna ger välfärd
och förnybara råvaror**

Forststyrelsen Skogsbruk Ab är ett av Forststyrelsen helägt dotterbolag som har hand om statens PEFC-certifierade mångbruksskogar. Skogsbruk Ab är en del av värdekedjan inom bioekonomi och cirkulär ekonomi. Varje år avverkas cirka sex miljoner kubikmeter virke. Skogsbruket står för cirka 90 procent av Forststyrelsens årliga omsättning. Utöver av Skogsbruk Ab används mångbruksskogarna även av naturturismnäringen, rennärings- och naturproduktindustrin. I skogarna kan man också göra utflykter, jaga och plocka bär.

**FORSTSTYRELSEN
SKOGSBRUK AB 2018 (2017)**

Omsättning, miljoner euro	335,5 (296,7)
Resultat, miljoner euro	39,0 (21,2)
Ersättning för nyttjanderätten till statens skogar, miljoner euro	80 (80)
Allmänna samhälleliga förpliktelser, satsning, miljoner euro	60,8 (53,7)
Avverkad volym, miljoner m ³	6,2 (5,9)
Andel som är föremål för avverkning av den totala skogsarealen, %	2,1
Andelen specialavverkningar av alla avverkningar av förnyelsekaraktär, %	28,9 (15,1)
Antal anställda, pers.	499 (558)

**Forststyrelsen Fastighetsutveckling
– mervärde för markerna och vattnen**

Forststyrelsen Fastighetsutveckling har hand om förvärv, avyttring och utarrendering av Forststyrelsens fastigheter samt planlägningsfrågor. Fastighetsutveckling säljer och arrenderar ut tomter till såväl konsumenter som turism och näringsverksamhet. Fastighetsverksamheten köper skog för försvarsmaktens, undervisningens och forskningens behov samt för att inrätta fröplantager för skogsträd. Verksamheten sköter också Forststyrelsens affärsverksamhets markegendom i enlighet med statens fastighetsstrategi. Fastighetsutveckling driver affärsverksamhet med jordmaterial och agerar intressebevakare i gruvärenden. Dessutom ansvarar verksamheten för projektutvecklingen i anslutning till statens mark- och vattenområden, såsom vindkraftsprojekt, samt för utvecklingen av nya affärsverksamheter.

**FORSTSTYRELSEN
FASTIGHETSUTVECKLING 2018 (2017)**

Omsättning, miljoner euro	15,6
Rörelsevinst, miljoner euro	16,5
Allmänna samhälleliga förpliktelser, satsning, miljoner euro	2,4 (2,1)
Vindkraftverk på statens marker, st.	86
Tomter, st. sålda	115
arrenderade	76
Antal anställda, pers.	42 (45)

Foto: Kaisa Siren

**OFFENTLIGA
FÖRVALTNINGSUPPGIFTER 2018 (2017)**

Finansiering ur statsbudgeten, miljoner euro	43,6 (43,7)
EU-projektfinansiering, miljoner euro	4,3 (4,3)
Antal besök totalt (nationalparker, statens strövområden, historiska platser, naturum och andra populära besöksmål), st.	6 858 600 (5 948 500)
Sålda jakttillstånd, st.	65 149 (53 962)
fisketillstånd, st.	87 883 (82 740)
Antalet händelser inom jakt- och fiskeövervakningen, st.	8 650 (10 791)
Antal anställda, pers.	500 (501)

**OFFENTLIGA
FÖRVALTNINGSUPPGIFTER:**

**Forststyrelsens Naturtjänster
– livskraft för människan och naturen**

Forststyrelsens Naturtjänster ansvarar för naturskyddsområdena och för bevarandet av natur- och kulturmiljöerna i dem. Enheten förvaltar alla nationalparker och naturreservat, fem statliga strövområden och tolv ödemarksområden i Lappland. Enheten upprätthåller också avgiftsfri basservice för dem som rör sig i naturen. Många naturturismföretag drar fördel av områdena och friluftskonstruktionerna i dem. Naturtjänster företräder miljöförvaltningen i samarbetet mellan stater och internationella organisationer.

**Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster
– tillstånd och upplevelser**

Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster ger medborgarna möjlighet att jaga och fiska med jakt- och fisketillstånd för statens marker. Till enhetens uppgifter hör att övervaka att de som jagar och fiskar har tillstånd och följer lagen på statens mark- och vattenområden. Därtill har enheten till uppgift att på uppdrag av jord- och skogsbruksministeriet samla in fiskevårdsavgifter av fiskare och redovisa dem till ministeriet. Tillståndsinktäkterna används till planeringen av hållbar jakt och förbättringar av livsmiljöerna för vilt och fiskar. Jakt- och fisketjänsterna främjar också yrkesfiske genom att bevilja tillstånd för kommersiellt fiske.

SÅ HÄR GÖR VI

Foto: Jonne Vaahtera

VERKSAMHETSMILJÖN

FÖRÄNDRINGSKRAFTERNA UTMANAR FORSTSTYRELSEN

Många förändringskrafter och megatrender formar Forststyrelsens verksamhetsmiljö. Till dessa hör klimatförändringen, den snabba teknologiska utvecklingen, konkurrensen om de sinande naturresurserna, omvälvningen i den globala ekonomin, ändrade värderingar och attityder samt befolkningsstrukturen och urbaniseringen. Även förändringar på kort sikt, såsom regeringsprogram och andra politiska beslut, kan medföra snabba förändringar i Forststyrelsens verksamhetsmiljö.

De viktigaste förändringsfaktorerna för Forststyrelsens verksamhetsmiljö är

- politiska: det kommande regeringsprogrammet, beredskapen för ändrade prioriteringar och finansieringens tillräcklighet för de offentliga förvaltningsuppgifterna.
- ekonomiska: utvecklingen av efterfrågan och priset på virke, förverkligandet av planerade investeringar.
- sociala: betoningen av kommunikationens betydelse och de nya kommunikationskanalerna, samhällsansvarets allt viktigare roll, det allt starkare konsumentperspektivet, stärkandet av värderingar med anknytning till skogen (hälsa, välbefinnande, rekreation m.fl.).
- tekniska: digitaliseringen och robotikens framsteg, cyberhoten.
- ekologiska: framgången i fråga om att skydda hotade arter och bevara naturens mångfald.

STATEN I EGENSKAP AV ÄGARE FÖRVÄNTAR SIG RESULTAT

Såväl staten som kunderna, samarbetspartnerna, intressentgrupperna och medborgarna har förväntningar på Forststyrelsens verksamhet. Att samordna olika förväntningar utgör grunden för Forststyrelsens verksamhetsmiljö.

I egenskap av ägare förutsätter staten att Forststyrelsen

- sköter statens mark- och vattenegendom bra och höjer värdet på den
- idkar lönsam affärsverksamhet som ger staten avkastning
- skapar förutsättningar för nya verksamheter och aktiviteter på statens marker
- värnar om kulturarvet och naturens mångfald
- bevakar statens intresse i anslutning till de statsägda markerna och vattnen
- producerar tjänster och välbefinnande för medborgarna
- beaktar behoven hos de organisationer som använder statens marker (Försvarsmakten, Gränsbevakningsväsendet, forskning, undervisning)
- främjar klimatnyttan av de statsägda områdena, såsom kolbildningen i skogarna, produktionen av ren energi och förnybara råvaror

MEGATRENDER

KLIMATFÖRÄNDRING

- Klimatförändringen påverkar naturens mångfald och artbeståndet.
- Skogarna växer i allt snabbare takt, men de extrema väderfenomenen samt insekt- och stormskadorna ökar.
- Efterfrågan på utsläppsnåla färdstätt, hållbar turism samt klimatsmarta tjänster och produkter ökar.
- Utvecklingen av förnybara energiformer fortsätter: priset sjunker och metoderna för energilagring utvecklas. Energiproduktionen splittras.
- Betydelsen av och efterfrågan på förnybara råvaror som ersätter fossila råvaror, i synnerhet virke, ökar.
- Betydelsen av kolbindning och kolförråd ökar.
- Skicket på nätverket av skogsvägar kan försämrats och de logistiska problemen vid avverkningen och transportererna öka.

DIGITALISERING

- Växelverkan med kunder, samarbetspartner och intressentgrupper blir snabbare och allt viktigare.
- Betydelsen av utbildning och livslångt lärande ökar i takt med att arbetsuppgifterna digitaliseras.
- Utvecklingen av artificiell intelligens skapar nya möjligheter och vissa uppgifter automatiseras.
- Det är möjligt att samla in och snabbt analysera enorma mängder data.
- Tjänsterna digitaliseras och bildar allt större nätverk.

BIOEKONOMI

- Efterfrågan på ekologiska, tekniskt smarta tjänster och produkter ökar.
- Fossila produkter ersätts i allt större omfattning med träbaserade produkter.
- Ekosystemtjänsterna bör tryggas och naturprodukter möjliggör ny affärsverksamhet.
- Användningen av virke ökar i Finland.
- Vattennaturresurserna i vårt land kommer att utnyttjas på ett mer övergripande sätt.

NATURRESURSERNAS TILLRÄCKLIGHET

- Resurseffektivitet och cirkulär ekonomi får en större betydelse allteftersom efterfrågan på naturresurser ökar.
- Efterfrågan på förnybara naturresurser ökar jämfört med efterfrågan på icke-förnybara naturresurser.
- Man strävar efter att stoppa utarmningen av mångfalden hos arter och naturtyper.
- Vattenskyddet får en större betydelse och tillgången till rent vatten bör säkerställas.

URBANISERING OCH BEFOLKNINGENS ÅLDRADE

- De effekter naturen ger för hälsan och välbefinnandet blir allt viktigare.
- Intresset för naturturism växer.
- Behovet av tillgängliga och allsidiga tjänster ökar.
- Besöksstrycket ökar i områdena för närrecreation i närheten av tillväxtcentrumen.
- Det blir svårare att få arbetskraft i avlägsna trakter.

REFORMEN AV FORSTSTYRELSENS VERKSAMHET SLUTFÖRDES

Den reform av Forststyrelsens verksamhetsledning som hade föranletts av lagrevideringen 2016 slutfördes under verksamhetsåret 2018. Arbetsfördelningen mellan koncernenheterna och ansvarsområdena preciserades. De ekonomiska funktionerna samlades ihop. Kommunikationsverksamhetens och informationstjänsternas funktioner blev en del av koncernenheterna.

EFTERFRÅGAN PÅ VERKSAMHETSMILJÖNS TJÄNSTER ÖKADE

Tillväxten inom turismen och intresset för att röra sig i naturen ökade efterfrågan på Forststyrelsens tjänster. I synnerhet efterfrågan på naturmotion, jakt, fiske och tomter för turism ökade.

Inom skogsbruket var året framgångsrikt. Efterfrågan på träbaserade produkter var god och virkeshandeln var livlig.

Forststyrelsen sålde tre nya vindkraftsparkprojekt. Antalet besökare i nationalparkerna, strövområdena och de historiska utflyktsmålen ökade ytterligare. Det ständigt ökande antalet besökare orsakar tryck på underhållet av utflyktsmålen samt på kompletteringen och utvecklingen av tjänsterna. Hösten 2018 gick fästnanordningen som höll fast bärkabeln på Lapinsalmi hängbro i Repovesi nationalpark sönder. Efter olyckshändelsen utredde Forststyrelsen skicket på alla sina hängbroar.

AKTIVT SAMARBETE I SAMERNAS HEMBYGDSOMRÅDE

Forststyrelsens verksamhet i samernas hembygdsområde 2018 var förenlig med naturresursplanen bortsett från att avverkningar gjordes i avsevärt mindre omfattning än planerat. Avtalet om samarbetsförfarandet och om beaktandet av rennäringen mellan Forststyrelsen, Sametinget, skolternas byastämman och renbeteslagen i sameområdet följdes under året.

Regelbundna samarbetsförhandlingar fördes både med Renbeteslagsföreningen och med renbeteslagen. Alla avverknings-, markberednings- och vägbyggnadsplaner samt avtal om turistleder skickades till renbeteslagen. Förhandlingar fördes och planerna ändrades där det behövdes. Enligt den respons som erhöles har samarbetet mellan renbeteslagen och Forststyrelsen fungerat som överenskommet.

SKOGSBEHANDLINGEN VÄCKTE DEBATT

Året präglades av en livlig samhällsdebatt om kalhuggning och klimatförändringen.

I maj inleddes en kampanj för att göra slut på kalhuggningen, Avohakkuut historiaan (Kalhuggning till historien), som kräver en ändring av skogslagen för att förbjuda kalhuggning i statens skogar. Forststyrelsen ville uppmuntra intressentgrupper och medborgare till en öppen dialog och valde kalhuggning till sitt tema vid evenemanget SuomiAreena i Björneborg.

RÄTTEGÅNGSFÖRHANDLING

Skadorna som orsakades av råvirkeskartellen behandlades av Helsingfors hovrätt 2018. Forststyrelsen ansökte i egenskap av virkesförsäljare om ersättning av UPM Kymmene Ab, Andelslaget Metsäliitto och Stora Enso Abp i en sanktionsrättegång. Helsingfors tingsrätt hade 2016 förkastat Forststyrelsens krav och dömt verket att ersätta motpartens rättegångskostnader. Forststyrelsen överklagade beslutet hos hovrätten. Hovrätten ansåg i sitt beslut från sommaren 2018 att det inte fanns grund att ändra beslutet. Forststyrelsen ansökte om besvärstillstånd hos Högsta domstolen, men det beviljades inte.

Förutom råvirkeskartellen avgjordes tvister efter företagsaffären som genomfördes 2013 mellan Forststyrelsen och MH-Kivi Oy och Morenia Oy av en skiljedomstol 2017. I det redan andra beslutet avgjorde skiljedomstolen målet enligt Forststyrelsens uppfattning och krav. Skiljedomstolens beslut är lagakraftvunna men behandlingen av talan om ogiltigförklaring pågår fortfarande.

INTRESSENTGRUPPER

INTRESSENT-GRUPPER

PARTNERSKAP OCH SAMARBETE

Användningen av statens skogar och vatten förutsätter partnerskap och samarbete. Forststyrelsens samarbetspartner och intressentgrupper representerar ett brett fält, och samarbetsformerna varierar från samverkan till informationsutbyte, handel, handledning och växelverkan. Viktiga samarbetsformer är till exempel naturresursplaneringen tillsammans med intressentgrupperna, projektsamarbetet med våra partner och förhandlingarna med renbeteslagen.

FORSTSTYRELSENS PARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

FORSTSTYRELSEN UPPLEVS SOM EN PÅLITLIGT SAMARBETSPARTNER – FÖRMÅGAN ATT LYSSNA OCH AKTIVITETEN BEHÖVER UTVECKLAS

Forststyrelsen mäter årligen sina partners och intressentgruppers uppfattning om verkets verksamhet och anseende.

År 2018 förnyades både sättet att genomföra undersökningen och dess innehåll. Syftet var att få mer information än tidigare och tips om hur verksamheten kan utvecklas. Enkäten sändes till cirka 1 800 företrädare för Forststyrelsens samarbetspartner och intressentgrupper.

Nästan 550 av dem besvarade enkäten (svarsprocent 31). För första gången inkluderade undersökningen också en del som mätte medborgarnas uppfattningar och den fick 1 060 svar.

Enligt undersökningen uppfattas Forststyrelsen som en pålitlig, ansvarsfull och mångsidig samarbetspartner. De viktigaste punkterna som kräver utveckling är förmågan att lyssna och ett mer välviligt bemötande av målgrupperna samt samordning av de olika parternas behov. Medborgarna önskade mer information om Forststyrelsens verksamhet. Precis som under tidigare år hade Forststyrelsen ett relativt gott anseende.

STRATEGI OCH VÄRDERINGAR

FÖREGÅNGARE INOM MÅNGSIDIG BIOEKONOMI

Forststyrelsens strategi uppdaterades hösten 2018 genom att i högre grad än tidigare koppla ihop verkets samhällsansvar med strategin. Strategin kan sammanfattas som Forststyrelsens strävan att vara en "föregångare inom mångsidig bioekonomi" och den stakar ut Forststyrelsens verksamhet fram till 2020.

I enlighet med de strategiska riktlinjerna

- Vi ser på bästa tänkbara vis till att den hållbara nyttan av statens marker och vattendrag ska sträcka sig över generationer, vilket stärker välbefinnandet och regionernas livskraft.
- I egenskap av föregångare inom mångsidig bioekonomi och cirkulär ekonomi samordnar vi förväntningarna på statens marker och vattendrag på ett ansvarsfullt och interaktivt vis.
- Vi svarar på de globala utmaningarna med innovativa och hållbara lösningar. Vi tryggar bevarandet av den biologiska mångfalden och agerar på ett klimatsmart vis.
- Vi erbjuder likvärdiga tjänster för alla. Utgångspunkten för vår utveckling är att vi sätter kunden i centrum, ser till att det finns tillgängliga digitala tjänster och sätter värde på våra samarbetsparter.
- Vi arbetar kontinuerligt och effektivt. Ett kunskapsbaserat, etiskt ledarskap och en mångsidig arbetsplats är faktorer som ska hjälpa oss att lyckas.

DE VIKTIGASTE VÄRDERINGARNA SOM STYR VÅRT ARBETE

OMSORG

Vi arbetar för en ansvarsfull användning och skötsel av naturresurserna, för naturens mångfald och för kulturarvet. Kunderna, samarbetspartnerna och arbetskamraterna är viktiga för oss.

BETYDELSE

Vi utför ett betydelsefullt arbete för hela Finlands, det finländska samhällets och naturens bästa. Det här är en kraft som hjälper till att samordna många slags önskemål och mål som ibland också kan vara motstridiga.

RESULTAT

Vårt arbete ger resultat. Resultatet består av såväl immateriell som materiell nytta som uppkommer på statens mark- och vattenområden på ett hållbart sätt över generationerna.

SAMHÄLLSANSVAR

INTRODUKTION

PROGRAMMET FÖR SAMHÄLLSANSVAR STYR FORSTSTYRELSENS VERKSAMHET

I slutet av 2017 började Forststyrelsen bygga upp ett program för samhällsansvar. Våren 2018 fastställdes väsentliga teman för samhällsansvaret och en vägkarta utarbetades för programmet. Programmet för samhällsansvar delades in i fyra prioriterade områden: Ledning, Miljö, Människor och Samhälle.

Hösten 2018 fokuserade man i synnerhet på ledningen av samhällsansvaret genom att i allt högre grad integrera samhällsansvaret i Forststyrelsens strategi och internationella anvisningar och principer för samhällsansvar samt genom att utarbeta dokument som styr samhällsansvaret.

Den nationalförmögenhet som vi förvaltar har betydelse för såväl värnandet om landskapens livskraft, naturens mångfald och kulturarvet som stödet för och främjandet av medborgarnas rekreativ användning. Verksamheten kan berättigas bara genom att samordna medborgarnas, kundernas, samarbetspartnerns och intressentgruppernas behov så bra som möjligt och enligt bästa praxis. Vi fortsätter med att genomföra programmet för samhällsansvar under 2019, då vi satsar på att förankra anvisningar och principer samt utveckla i synnerhet de tre övriga prioriterade områdena i programmet för samhällsansvar.

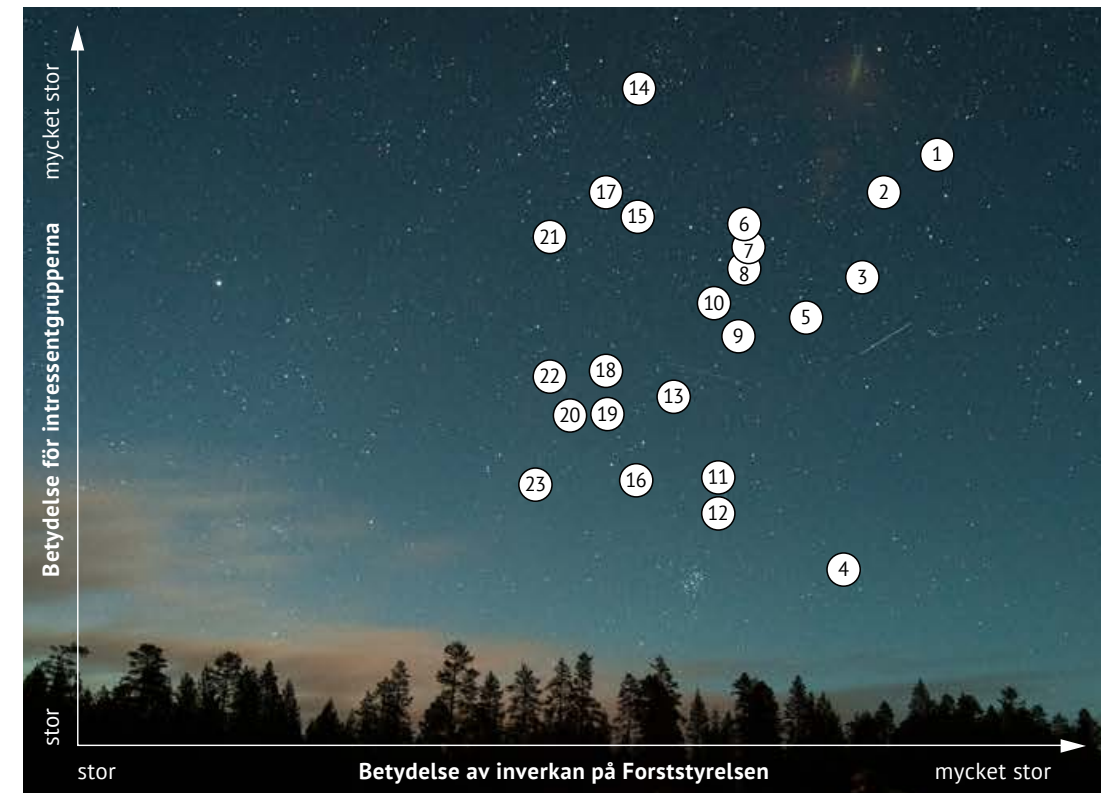
INTRESSENTGRUPPERNAS ÅSIKTER BEAKTADES I VÄSENTLIGHETSSPECIFIKATIONEN

I väsentlighetsspecifikationen identifierades närmare 100 teman för samhällsansvar som är lämpliga för Forststyrelsen. Av dessa sammanfattades de viktigaste ämnena till 23 nyckelteman. För varje tema fastställdes en uppskattning av dess betydelse för nyckelintressentgrupperna samt en uppskattning effekten av Forststyrelsens samhällsansvar via dessa teman.

Till karaktären hos Forststyrelsens verksamhet hör både lagstadgade teman för samhällsansvar och teman som inte omfattas av lagstiftningen. De väsentligaste temana kan stödja varandra, vara delvis överlappande eller vara en del av ett större tema för samhällsansvar i väsentlighetsspecifikationen. Det här beror på att intressentgrupperna har olika prioriteringar och synvinklar samt på de lagstadgade uppgifterna som tilldelats Forststyrelsen.

VÄSENTLIGHETSSPECIFIKATION OCH INDELNING

1 Samordna förväntningarna på statens marker och vattendrag samt delaktig planering	11 Värna om kulturarvsobjekten och det immateriella kulturarvet i statens mark- och vattenområden	18 Trygga förutsättningarna för att utöva samisk kultur
2 Garantera den bästa hållbara avkastningen av statens marker och vattendrag generation efter generation	12 Upprätthålla ett aktuellt och tillförlitligt datalager med anknytning till naturresurserna och deras användning samt kompetens i arktiska frågor	19 Ordna hållbar jakt och hållbart fiske
3 Trygga den biologiska mångfalden	13 Trygga förutsättningarna för renskötsel inom renskötselområdet	20 Öka effekter naturen ger för hälsan och välbefinnandet
4 Förbättra ekoeffektiviteten	14 Förbättra landskapens livskraft och främja sysselsättningen	21 Upprätthålla och iaktta de etiska principerna
5 Stävja klimatförändringen och ha beredskap för den	15 Främja partnerskap och samarbete med intressentgrupper	22 Transparent verksamhet och öppen kommunikation
6 Främja naturturism och rekreativ bruk	16 Respektera de mänskliga rättigheterna och rätten att arbeta i all verksamhet	23 Främja möjligheterna att producera vindenergi och annan ren energi
7 Främja en god vattenstatus och hållbar användning av statens havs- och insjöområden	17 Stärka acceptabiliteten för hållbar användning av virke och andra naturresurser	
8 Främja hållbart skogsbruk		
9 Omsorg om personalen		
10 Livskraftiga vilt- och fiskbestånd samt förvaltning av dessa		

INTRODUKTION

FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Forststyrelsen har förbundet sig att främja FN:s mål för hållbar utveckling (Sustainable Development Goals, Agenda 2030). I anslutning till gruppen för samhällsansvar och gruppens arbete har Forststyrelsen våren 2018 fastställt viktiga mål för hållbar utveckling med hänsyn till det egna arbetet och intressentgrupperna. Det arbete som redan utförts kan i framtiden användas till att ställa upp mål för samhällsansvaret.

TEMAN FÖR SAMHÄLLSANSVAR I FORSTSTYRELSENS VÄSENTLIGHETS-SPECIFIKATION

FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

FORSTSTYRELSENS CENTRALA ÅTGÄRDER 2018

LEDNING

Transparent verksamhet och öppen kommunikation

- Man fortsatte att integrera samhällsansvaret i företagskulturen, affärsstrategin och verksamhetsmålen.
- Ledningsmodellen för samhällsansvaret förtydligades.

Upprätthålla och iaktta de etiska principerna

- Arbetet med Forststyrelsens etiska uppförandekod inleddes.

MILJÖ

Trygga den biologiska mångfalden

- Mångfalden i naturen på land och i vattnet säkerställdes med ett omfattande ekologisk nätverk av naturskyddsområden och naturobjekt i skogsbruksområden samt med aktiva restaurerings- och naturvårdsåtgärder.
- Såväl skyddsnivån hos arterna och naturtyperna som Natura 2000-nätverkets och naturskyddsområdenas status förbättrades genom restaurering och vård.
- Skyddet av arter som Forststyrelsen ansvarar för säkerställdes.

Förbättra ekoeffektiviteten

- Försäljningen, avverkningen och transportererna av virke optimerades så att alla delar av trädet används till sin fulla potential på ett så kostnads- och ekoeffektivt sätt som möjligt.
- Fastigheternas energieffektivitet förbättrades.
- Man erbjöd gratis tjänster och information om naturen samt hur den används på ett hållbart sätt.
- Ekosystemtjänster främjades och tryggades inom alla ansvarsområden.

Främja en god vattenstatus och hållbar användning av statens havs- och insjöområden

- Småvattennaturen tryggades och den ekologiska statusen i vattenområdena förbättrades.
- Metoderna för kartläggning av undervattensnaturen och beskrivning av naturtyperna harmoniserades.
- Skyddet av Östersjöns arter och havsområden främjades.

Livskraftiga vilt- och fiskbestånd samt förvaltning av dessa

- Naturliga fiskbestånd tryggades med utplanteringar och istandsättningar.
- Fiskets och jaktens hållbarhet säkerställdes med hjälp av jakt- och fiskeövervakning samt tillståndsplanning.

Stävja klimatförändringen och ha beredskap för den

- Ett nytt verktyg producerades för klimatsmartare skogsvård.
- Användningen av förnybar energi främjades och nya förnybara energiformer kartlades.
- Beredningen av Forststyrelsens klimatprogram inleddes.

Ordna hållbar jakt och hållbart fiske

- Med hjälp av jakt- och fiskeövervakning säkerställdes att jakt och fiske är etiskt och hållbart.
- Vilt- och fiskebestånden förvaltades med hjälp av tillståndstakerna.
- Med jakt- och fiskefostran stöddes jakt och fiske som är etiskt och hållbart.

Främja möjligheterna att producera vindenergi och annan ren energi

- Vindkraftsproduktionen stöddes i planläggningen.
- Man letade aktivt efter nya förnybara energiformer på statens mark.

FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

TEMAN FÖR SAMHÄLLS-
ANSVAR I FORSTSTYREL-
SENS VÄSENTLIGHETS-
SPECIFIKATIONFN:S MÅL
FÖR HÅLLBAR
UTVECKLINGFORSTSTYRELSENS
CENTRALA ÅTGÄRDER 2018

MÄNNISKOR

Omsorg om personalen

- Personalens nöjdhet och vad som bör förbättras på arbetsplatsen följdes upp med en personalenkät.
- Digitaliseringen av personalprocesserna inleddes med en omfattande pilotundersökning.
- Metoder för att sysselsätta skogsarbetare vintertid togs fram.

Respektera de mänskliga
rättigheterna och rätten att
arbeta i all verksamhet

- Uppdateringen av jämställdhets- och likabehandlingsplanen inleddes.
- Handlingsprogrammet för arbetarskydd uppdaterades och utvecklingen av ledningskulturen inleddes.
- Den första etappen i arbetet med att uppdatera löne- och ersättningsystemet inleddes.

Trygga förutsättningarna för
att utöva samisk kultur

- Man behandlade bland annat förnyandet av skogsbehandlingsmetoder i samernas hembygdsområde. Fem förhandlingar fördes om områdenas skötsel- och användningsplaner, tillstånd för terrängtrafik för traditionell användning av naturen samt ett utvecklingsprojekt för nätverket av snöskoterleder.
- Lösningar söktes på problemet med bete i Malla.
- Man försökte förhandla fram lösningar för att Forststyrelsens verksamhet i Enare ska kunna fortsätta.
- Med hjälp av avtal och förhandlingar tryggades samernas rätt att upprätthålla och utveckla sitt språk och sin kultur.
- Kommunikation och kulturprojekt på samiska stöddes.

Främja partnerskap
och samarbete med
intressentgrupper

- Samarbetet med partner och intressentgrupper fördjupades bland annat inom LIFE-projekten och i naturresursplaneringen.
- Lokalsamhällen och intressentgrupper samt enskilda medborgare erbjöds tillfällen att påverka sin livsmiljö bland annat genom deltagande planering, arbetsgrupper och samarbete med renbeteslag.

FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

TEMAN FÖR SAMHÄLLS-
ANSVAR I FORSTSTYREL-
SENS VÄSENTLIGHETS-
SPECIFIKATIONFN:S MÅL
FÖR HÅLLBAR
UTVECKLINGFORSTSTYRELSENS
CENTRALA ÅTGÄRDER 2018

SAMHÄLLE

Samordna förväntningarna på statens marker och vattendrag samt delaktig planering

- Naturresursplan för Mellersta och Norra Österbotten blev klar. Arbetet med naturresursplanen för Lappland inleddes.
- Uppdateringen av det områdesekologiska nätverket blev klar i Lappland. Uppdateringen pågår i Södra Finland, Kajaland och Österbotten.

Garanterar den bästa hållbara avkastningen av statens marker och vattendrag generation efter generation

- 103 miljoner euro intäktsfördes till staten.
- Affärsverksamheten satsade 63 miljoner euro på samhället i form av allmänna samhällsliga skyldigheter.
- Vi levererade PEFC-certifierade förnybara råvaror som tillgodoser industrins och innovationernas behov.
- Planläggning skapade förutsättningar för turism och tillväxt inom bioekonomin.
- Förutsättningar skapades för företagande, jakt- och fisketjänster samt turismen.

Främja hållbart skogsbruk och stärka acceptabiliteten för hållbar användning av virke och andra naturresurser

- Hållbar utveckling av skogsresurserna i mångbruksskogar säkerställs med ett certifierat miljöledningssystem som grundar sig på standarden ISO 14001:2015, ett kvalitetssystem som grundar sig på standarden ISO 9001 och PEFC-skogscertifiering.
- Forststyrelsens egen miljöguide uppdaterades.
- Hållbara avverkningsmängder säkerställdes i naturresursplanerna.

Värna om kulturarvsobjekten och det immateriella kulturarvet i statens mark- och vattenområden

- Bevarandet av kulturarvsobjekten säkerställdes i mångbruksskogarna med aktuell information och utbildningar.
- Kvalitetsindikatorer fastställdes för informationen om skyddade byggnader och arkeologiska objekt.
- Serviceböcker utarbetades för objekt som omfattas av den strategiska kulturförnögenheten.

Upprätthålla ett aktuellt och tillförlitligt datalager med anknäring till naturresurserna och deras användning samt kompetens i arktiska frågor

- Man upprätthåller datalager och kontrollerar att de är aktuella.
- Natur- och kulturvärdena säkerställs i olika skeden av verksamhetsplaneringen med hjälp av geografiska informationssystem.

Trygga förutsättningarna för renskötsel inom renskötselområdet

- Förutsättningarna för renskötsel tryggas med avtal, förhandlingar och begränsningar av markanvändningen.

Förbättra landskapens livskraft och främja sysselsättningen

- Företagare inom skogs- och turismbranschen sysselsattes på olika håll i Finland.
- Ungdomar erbjöds praktikantplatser och fick möjlighet att studera.
- Lokalt företagande stöddes med markförädling och mångsidig bioekonomi.

Öka effekter naturen ger för hälsan och välbefinnandet

- Medborgarnas välbefinnande och uppskattning för naturen förbättrades genom att aktivt erbjuda möjligheter till rekreation i det fria och stöda dem genom aktiv kommunikation.
- Heltäckande, ekologiskt och socialt hållbara fiske- och jaktjänster erbjöds och skapade välbefinnande.

Främja naturturism och rekreationsbruk

- Hinderfria och tillgängliga tjänster erbjöds och underhölls.
- Skogsbilvägar underhölls för de lokala samhällenas, virkestransportens och rekreationsbrukets behov.
- Friluftskonstruktioner och -leder underhölls, jämlika och likvärdiga naturupplevelser säkerställdes för alla.
- Ansvarsfull turism främjades i samarbete med våra partner.
- Strövmrådesprojektet slutfördes.

SAMHÄLLSANSVAR

LEDNING

Enligt strategin leds samhällsansvaret etiskt och kunskapsbaserat samt genom att utveckla verksamheten och de digitala tjänsterna tillsammans med kunder och samarbetspartner.

Prioriteringen Ledning i Forststyrelsens program för samhällsansvar omfattar följande väsentliga teman för samhällsansvar:

1. Säkerställa etisk affärspraxis
2. Utveckla samarbetet med intressentgrupper
3. Integrera samhällsansvaret i företagskulturen, affärsstrategin och verksamhetsmålen
4. Förtydliga ledningsmodellen för samhällsansvaret

År 2018 fokuserade man särskilt på punkterna 1, 3 och 4.

SAMHÄLLSANSVAR

DOKUMENT SOM STYR SAMHÄLLSANSVARET

Forststyrelsens strategi uppdaterades hösten 2018 så att den i allt högre grad stöder de prioriterade områdena i programmet för samhällsansvar.

Samtidigt inleddes beredningen av Forststyrelsens uppförandekod och samhällsansvarspolitik samt en uppdatering av miljöpolitiken. Dessa publiceras i början av 2019. Uppförandekoden utarbetades enligt rekommendationerna i ägarstyrningen med internationella anvisningar och principer för samhällsansvar, såsom FN:s initiativ Global Compact samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, som grund. I koden definieras Forststyrelsens verksamhet bland annat i fråga om att skydda de mänskliga rättigheterna, undvika intressekonflikter samt förbjuda mutor och korruption. Vidare skapade en kanal för anmälningar som ger intressentgrupper ett tillförlitligt sätt att uppmärksamma företagsledningen på eventuella kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller missbruk.

Samhällsansvarspolitikerna och miljöpolitiken stöder Forststyrelsens strategiska ledning.

Forststyrelsen har förbundit sig att främja FN:s mål för hållbar utveckling (Sustainable Development Goals, Agenda 2030). Hösten 2018 fastställde Forststyrelsen de viktigaste målen för hållbar utveckling med hänsyn till det egna arbetet och intressentgrupperna.

LEDNING OCH UTVECKLING AV SAMHÄLLSANSVARET

Forststyrelsens generaldirektör och ledningsgrupp ansvarar för den strategiska ledningen av samhällsansvaret. Arbetet med samhällsansvaret samordnas av koncernens kommunikationsdirektör, som är medlem i koncernens ledningsgrupp. Gruppen för samhällsansvar är en expert- och utvecklingsgrupp och den samarbetar med Forststyrelsens miljögrupp.

Forststyrelsens grupp för samhällsansvar:

- jakt- och fiskechef Erkki Turtinen, Jakt- och fisketjänster
- kommunikationschef Hanna Kaurala, Fastighetsutveckling
- direktör för internationella ärenden Stig Johansson och utvecklingsdirektör Jussi Päivinen, Naturtjänster
- regiondirektör Kirsi-Marja Korhonen och chef för hållbar utveckling Antti Otsamo, Forststyrelsen Skogsbruk Ab

- kommunikationschef Terhi Koipijärvi, kommunikationschef Tuulikki Halla, informatör Hanna Kelola-Mäkeläinen, riskhanteringschef Janne Kiiskinen, utvecklingschef Johanna Leinonen, jurist Ville Norokorpi och anställningschef Riikka Tella, Koncernfunktionerna

Forststyrelsen är medlem i nätverket för företagsansvar FIBS.

RAPPORTERING AV SAMHÄLLSANSVARET

Forststyrelsen samlar årligen in information om hur målen för samhällsansvaret har uppnåtts och hur tillhörande åtgärder har utfallit. Ansvarsområdena avlägger rapporter om sina resultat regelbundet såväl för sina egna ledningsgrupper som för Forststyrelsens ledningsgrupp och styrelse.

Forststyrelsen publicerar uppgifter om samhällsansvaret i sin årsberättelse och i rapporten om de allmänna samhällliga förpliktelseerna samt informerar aktivt om dem. I arbetet med samhällsansvaret under 2019 ingår att utveckla indikatorerna för samhällsansvar samt en allt mer öppen och transparent rapportering i enlighet med standarderna för GRI-rapportering och EU:s non-financial reporting.

Foto: Jari Hindström

SAMHÄLLSANSVAR

MILJÖ

I enlighet med sin strategi svarar Forststyrelsen på de globala utmaningarna med innovativa och hållbara lösningar, tryggar bevarandet av den biologiska mångfalden och agerar på ett klimatsmart vis.

Prioriteringen Miljö i Forststyrelsens program för samhällsansvar omfattar följande väsentliga teman för samhällsansvar:

1. Trygga den biologiska mångfalden
2. Förbättra ekoeffektiviteten
3. Stävja klimatförändringen och ha beredskap för den
4. Ordna hållbar jakt och hållbart fiske
5. Livskraftiga vilt- och fiskbestånd samt förvaltning av dessa
6. Stärka acceptabiliteten för hållbar användning av virke och andra naturresurser
7. Främja möjligheterna att producera vindenergi och annan ren energi
8. Främja en god vattenstatus och hållbar användning av statens havs- och insjöområden

Alla dessa teman har främjats under 2018.

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

VÅRD- OCH RESTAURERINGSÅTGÄRDerna FORTSATTE

Forststyrelsen ansvarar för skyddet, vården och uppföljningen av värdefulla naturtyper och djur- och växtarter i de områden som är i Forststyrelsens besittning.

Naturens mångfald tryggas genom omsorgsfull planering av åtgärder och långsiktigt skyddsarbete, med hjälp av datainsamling och mångsidiga geografiska informationssystem samt genom olika slags aktiva åtgärder för att vårda och restaurera livsmiljöer. Vissa av dessa åtgärder vidtas tillsammans med samarbetspartner inom ramen för EU-finansierade projekt.

Mångbruksskogarna vårdas i enlighet med skogsbruksanvisningen, miljöguiden för skogsbruket och miljö- och kvalitetssystemen (ISO 14001 och ISO 9001) samt den skogsägarspecifika PEFC-certifiering-

en (PEFC/02-31-96). Skogsplaneringen grundar sig på aktuell information om skogstillgångar och stora mängder geografisk information om bland annat planläggning och hotade arter.

År 2018 fortsatte arbetet med att förbättra skyddet av arter och naturtyper i mångbruksskogar och skyddsområden samt statusen på Natura 2000-nätverket och nätverket av naturskyddsområden. Till de viktigaste åtgärderna hörde restaurering, naturvård och inventering.

Naturvårds- och restaureringsåtgärderna inriktades framför allt på hotade naturtyper, såsom vårdbiotoper, solexponerade miljöer, myrar och småvatten. I skyddsområdena brändes mer än 130 hektar skog. Den genomsnittliga storleken på de brända områdena var mer än åtta hektar. I syfte att förbättra myrarnas skyddsnivå har man börjat återföra vatten till skyddade myrar i samband med istandsättningsdikning i mångbruksskogarna.

Foto: Teemu Rintala

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

	MÅNGBRUKSSKOGAR 2018 (2017)	SKYDDSOMRÅDEN 2018 (2017)
CENTRALA ÅTGÄRDER FÖR ATT VÅRDA OCH RESTAURERA LIVSMILJÖER 2018 (2017)		
Restaurerade områden, ha	532 (745)	765 (682)
Myrar	361 (389)	652 (540)
Moskogar	24 (-)	113 (142)
Livsmiljöer för vilt	147 (356)	- (-)
Vård och istandsättning av värdefulla naturtyper, ha	0,8 (3,5)	323 (351)
Fortlöpande vård av vårdbiotoper, ha	0,8 (1)	5001 (4 594)
Kontroller av artförekomster, st.	- (-)	14 349 (6 409)
Inventeringar av naturtyper, ha	- (-)	14 461 (12 436)
Hyggesbränning och bränning av grupper av naturvårdsträd, st.	21 (18)	- (12)
Avlägsnande av främmande arter	Jätteloka	Jätteloka och jättebalsamin, lupin och vresros
UTFALL AV DE ALLMÄNNA SAMHÄLLELIGA FÖRPLIKTELSENA I MÅNGBRUKSSKOGARNA		
	2018 (2017)*	
Bestånd som står kvar vid skogsbehandling:		
Naturvårdsträd, st./ha	13,5 (11,8)	
Grova asp, m ³ /ha	0,4 (0,34)	
Bevarande av naturobjekt vid skogsbehandling, %	100 (99)	
Uppdatering av uppgifter om det områdesekologiska nätverket, pågår	Södra Finland, Kajaland, Mellersta och Norra Österbotten och Lappland (Kajaland och Lappland)	
Total insats för tryggheten av mångfalden, miljoner euro	43,9 (37,8)	

**DET OMRÅDESEKOLOGISKA
NÄTVERKET UPPDATERAS**

Ett områdesekologiskt nätverk har bildats för Forststyrelsens mångbruksskogar. Syftet med nätverket är att kartlägga skogarnas särdrag, så att de kan beaktas i samband med skogsbruket. Statens skogsmarker granskas som en helhet så att skyddsområden och naturobjekt i mångbruksskogar bildar ett sammanhängande nätverk via ekologiska korridorer. I mångbruksskogarna identifieras områden och kulturarvsobjekt som är viktiga med tanke på viltet, landskapet och rekreativbruket. Skogsbruket är antingen helt och hållet eller delvis begränsat vid dessa objekt och i korridorerna.

Det områdesekologiska nätverket standardiseras och moderniseras, och dess kvalitet förbättras genom att korrigera fel i materialet och ta fram nya potentiella naturobjekt. År 2018 slutfördes uppdateringsarbetet i Lappland. I Kajaland slutförs uppdateringen sommaren 2019 och i Österbotten och Södra Finland kommer arbetet snart att inledas.

I Lappland identifierades cirka 45 000 nya potentiella naturobjekt. Efter en översyn godkändes 18 363 nya objekt (28 650 ha). Mest ökade antalet naturobjekt, men också hundratals landskapsobjekt och korridorlösning godkändes. Samtidigt identifierades 1 712 objekt (16 623 ha) som stryks ur nätverket på grund av felaktiga uppgifter eller för att korrigera geometrin.

**MURKNA TRÄD OCH GROVA
ASPAR I NYCKELPOSITION
FÖR MÅNGFALDEN**

Antalet murkna träd och grova aspar har stor betydelse med tanke på tryggheten av den biologiska mångfalden i skogsnaturen. Ungefär en fjärdedel av artbeståndet i Finlands skogar, nästan 4 000 arter, är direkt eller indirekt beroende av murkna träd. Grova aspar erbjuder för sin del en livsmiljö för flera hotade insekter, svampar, mossor och lavar.

Målet för antalet murkna träd i mångbruksskogar har satts till cirka 10 m³/ha på lång sikt. Detta mål försöker man nå genom att lämna kvar naturvårdsträd vid avverkning och aktivt producera murkna träd. I skyddsområden uppkommer hela tiden fler murkna träd i takt med att trädbeståndet åldras.

Därför finns det flest murkna träd och grova aspar just i skyddsområdena. De sammanhängande aspbestånden är emellertid hotade på många ställen både i mångbruksskogar och i skyddsområden eftersom älgar förstör återväxten.

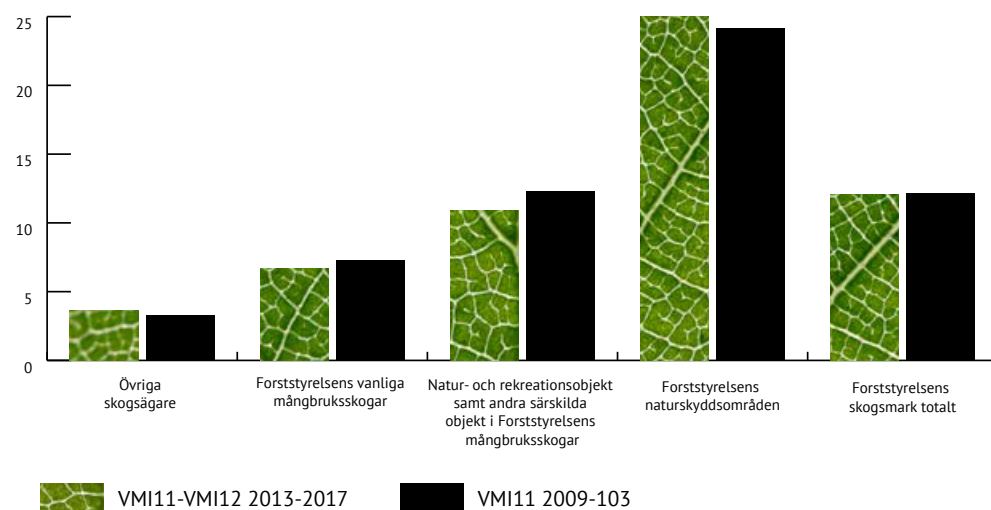

Ungefär drygt hälften av antalet murkna träd i Finland, totalt ca 69 miljoner kubikmeter, finns på statens marker.

* Enligt lagen om Forststyrelsen (234/2016) ska Forststyrelsen beakta skyddet och en ändamålsenlig ökning av den biologiska mångfalden tillsammans med de övriga målen för vården, användningen och skyddet av skogar, havet och andra naturresurser. En rapport om hur dessa allmänna samhälleliga förpliktelser uppfyllts lämnas till miljöministeriet varje år.

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

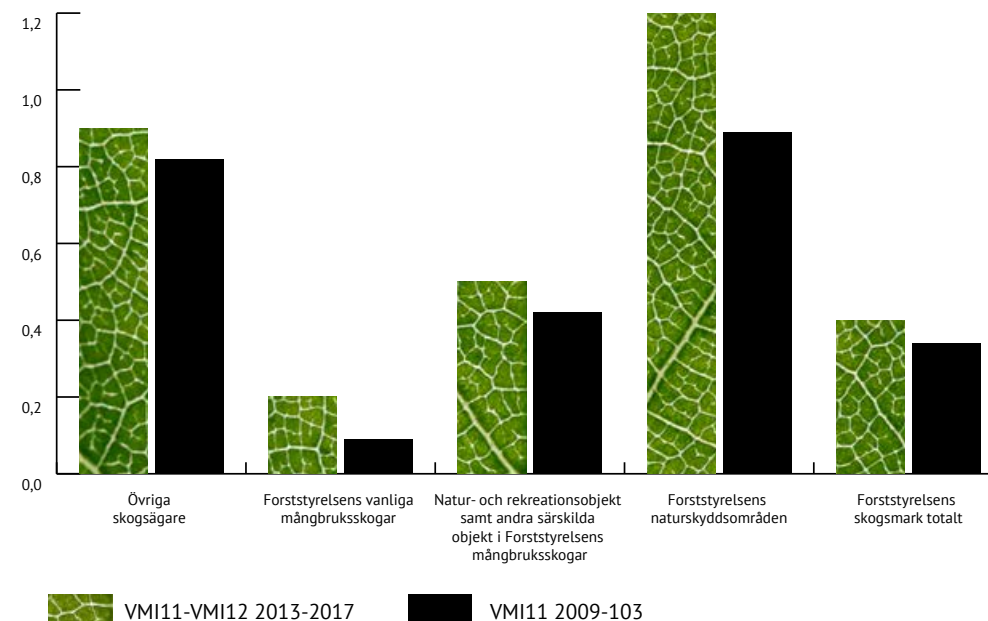
ANTALET MURKNA TRÄD ENLIGT DEN 11:E OCH 12:E NATIONELLA SKOGSINVENTERINGEN VMI11-VMI12 2013-2017 (VMI11 2009-2013), M³/HA

De naturvårdsträd som får stå kvar vid avverkning i mångbruksskogar är i huvudsak levande träd som så småningom på naturlig väg börjar murkna. Fler naturvårdsträd än tidigare lämnades kvar, i enlighet med miljöguiden för skogsbruket som uppdaterades 2018.

Det finns tämligen rikligt med grova aspar vid mångfaldsobjekten i mångbruksskogarna och i skyddsområdena, även om det totala antalet aspar på statens marker är klart mindre än i privatägda skogar. I statens skogar förekommer det mindre asp eftersom markerna finns i områden som är kargare än genomsnittet.

ANTALET GROVA ASPAR ENLIGT DEN 11:E OCH 12:E NATIONELLA SKOGSINVENTERINGEN VMI11-VMI12 2013-2017 (VMI11 2009-2013), M³/HA

ANTAL NATURVÅRDSTRÄD SOM LÄMNANDES KVAR PÅ AVVERKNINGSOMRÅDEN 2018 (2017)

	UTFALL	MÅL
Naturvårdsträd som är värdefulla enligt Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s miljöguide för skogsbruket, st./ha	13,5 (11,8)	10 (10)
Naturvårdsträd enligt kraven i skogscertifieringen, st./ha	21,6 (18)	10 (10)

NATUROBJEKTEN BEVARADES TILL STÖRSTA DELEN VÄL VID FÖRNYELSEAVVERKNINGAR

I Forststyrelsens mångbruksskogar finns det cirka 100 000 naturobjekt och cirka 30 000 förekomster av hotade arter. Naturobjekten är antingen helt utanför avverkningsområdena eller så är det bara möjligt att utföra plockhuggning eller annan huggning i syfte att vårda objektet.

Inom ramen för miljöuppföljningen i anslutning till avverkningarna utvärderar Forststyrelsen Skogsbruk Ab varje år hur väl naturobjekten och artförekomsterna har bevarats. Av de slutavverkade områdena som granskades vid miljöuppföljningen 2018 hade särdragen bevarats på 97 procent av naturobjektens areal.

I oktober 2018 avverkade Forststyrelsen av misstag skog vid ett objekt i Pata-aho i Suomussalmi, som reserverats för LIFE-projektet för flygekorren (Liito-orava-LIFE). Flygekorrens föröknings- och rastplatser lämnades utanför avverkningsarbetet i enlighet med gällande anvisningar, men avverkningen gjordes utan den gemensamma planering som avsågs i LIFE-projektet. Misstaget berodde på att LIFE-projektets begränsningar inte hade förts in i det geografiska informationssystemet. Till följd av händelsen fick Pata-aho bli ett uppföljningsobjekt och LIFE-projektet flyttades till ett nytt objekt.

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

FRAMSTEG I SKYDDET AV ARTER SOM FORSTSTYRELSEN ANSVARAR FÖR

Forststyrelsen ansvarar för skyddet av hotade arter vars population är beroende av statsägda områden eller skyddsområden för att bevaras. Sådana arter är fjällräv och saimenvikare bland däggdjuren samt kungsörn, pilgrimsfalk, jaktfalk, vitryggig hackspett och fjällgås bland fåglarna. Dessutom ansvarar Forststyrelsen för uppföljningen av havsörnen i före detta Uleåborgs och Lapplands län.

SAIMENVIKAREN MÅR UTMÄRKT

Saimenvikaren förekommer endast i Finland och är en av världens mest sällsynta sälar. Stammen har ökat stadigt mellan 2013 (300 vikare) och 2018, då Forststyrelsen uppskattade att det fanns 380–400 vikare. Antalet närmar sig etappmålet på 400 individer före 2025, som ställts upp i skyddsstrategin och handlingsplanen för saimenvikaren. Det långsiktiga skyddet och lokalbefolkningens stöd har gett resultat.

Uppskattningen av stammens storlek grundar sig på analyser av bobygget per region, där man använde uppgifter om vikarens bon, antalet födda kutar och observationer av vikare som vilat på isen under perioden 2016–2018. I år föddes 86 kutar och antalet födda kutar översteg därmed 80 för tredje året i rad. Resultaten pekar på att stammens återhämtning fortsätter också i framtiden.

Fem saimenvikare drunknade i nät under 2018. Av de drunknade vikarna hade tre stycken undantagsvis fastnat i siklöjenät. Som helhet låg dödligheten bland vikarna i år på normal nivå: årligen dör 2–7 vikare som fastnat i nät.

UTFODRINGEN AV FJÄLLRÄVAR LYCKADES

Fjällräven är akut hotad i Finland. Den senaste bekräftade kullen dokumenterades i Finland ör mer än tjugo år sedan. År 2018 placerade Forststyrelsen ut utfodringsautomater för fjällrävar i fjällområdena i Norra Lappland och ordnade rävjakt för att hjälpa arten att klara sig och sprida sig i norr. Viltkameror som monterats vid utfodringsautomaterna visade fjällrävar vid flera olika automater i både Enontekis och Utsjoki.

Inom ramen för ett gemensamt Interreg-projekt för fjällräven samarbetar Finland med Sverige och Norge bland annat för att sprida information om fjällräven, utbilda frivilliga inventerare och samordna arbetet för att skydda fjällräven i de olika länderna.

BOGRANSKNINGAR 2018 (2017)

ART	BEBODDA REVIR, ST.	LYCKADE HÄCKNINGAR, ST.	UNGAR I RINGMÄRKNINGSÅLDER, ST.
Havsörn (Norra Finland)	97 (109)	53 (59)	72 (87)
Kungsörn	368 (373)	92 (94)	108 (98)
Pilgrimsfalk	179 (159)	132 (88)	325 (193)
Jaktfalk	13 (14)	4 (0)	7 (0)

PILGRIMSFALKEN KLARADE HÄCKNINGEN, KUNGSÖRNEN OCH JAKTFALKEN MÅR SÄMRE

År 2018 granskades cirka 950 kungsörnars, havsörnars, jaktfalkars och pilgrimsfalkars revir. Förutom granskningarna letade man också efter nya bon.

Kungsörnens och jaktfalkens häckningsresultat var dåligt, havsörnens var medelmåttligt och pilgrimsfalkens bra. Kungsörnens häckningsresultat påverkades mest av bristen på föda under vintern och våren, då det fanns få harar och mycket få hönsfåglar. För jaktfalkens del var det minskade antalet ripor den viktigaste orsaken till det dåliga häckningsresultatet. Den torra och varma försommaren bidrog till att pilgrimsfalkens häckning lyckades.

VITRYGGIGA HACKSPETTEN HAR ÖKAT

Tack vare aktivt skydd och uppföljning har stammen av den hotade vitryggiga hackspetten långsamt börjat öka. Massvandringen 2015 förde med sig tiotals nya häckande par till Finland. År 2018 påträffades cirka 220 hackspettsrevir och 140 häckningar bekräftades i Forststyrelsens, BirdLife Finlands och WWF:s inventeringar. Stammens tillväxttakt håller på att avta, eftersom antalet revir minskade med cirka 20 jämfört med 2017.

Det största hotet är att det inte finns tillräckligt med utrymme för den växande hackspetspopulationen, det vill säga för få lämpliga sammanhängande skogsområden med lövträd och murkna träd. Andelen lövträd i Forststyrelsens områden som används av skogsbruket har redan länge ökat. Vikten av att öka andelen lövträd betonas i miljöguiden, som uppdaterades 2018. Numera är det också förbjudet att avverka döda träd. De områdesekologiska planerna uppdateras i flera regioner och på så sätt förbättras de värdefulla naturobjektens sammanlänkning och tryggas artförekomster också i framtiden. I den här processen beaktas också förekomsterna av vitryggig hackspett och dess livsmiljöer bättre än tidigare.

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

NATURSKYDD I SAMARBETE

Forststyrelsens Naturtjänster söker aktivt nya samarbetspartner och finansiering för gemensamma naturskyddsprojekt. Samarbetspartner är bland annat kommuner, organisationer, forskningsanstalter, NTM-centraler samt aktörer inom skogsbruket och turismen.

År 2018 pågick LIFE-naturskyddsprojekten Freshabit LIFE IP, Hydrologi-LIFE, Ljus och eld-LIFE samt Jakt- och fisketjänsternas projekt för skydd av skogsrenen Skogsren-LIFE. LIFE-projektet för saimenvikaren Saimenvikare-LIFE avslutades 2018.

I slutet av 2018 beviljades Forststyrelsens Naturtjänster betydande EU-finansiering för tre nya, fleråriga LIFE-naturskyddsprojekt, som genomförs tillsammans med ett omfattande partnernätverk. Projektens totala budget är drygt 20 miljoner euro, varav EU:s andel är över 65 procent. Projekten löser utmaningar med anknytning till skyddet av flygekorren (Flygekorre-LIFE) samt iståndsätter livsmiljöer för skalbaggar (Beetles LIFE) och betydande naturmiljöer vid kusten och i skärgården ([Kust-LIFE](#)).

MÅLET ÄR EN BÄTTRE STATUS PÅ VATTENATUREN

Forststyrelsen förbättrar insjöarnas status genom bra förhandsplanering av skogsbruksåtgärderna och genom att iståndsätta livsmiljöer för vattenorganismer. Inom skogsbruket tas vattenskyddet i beaktande vid avverkning, markberedning, iståndsättningsdikning, gödning och byggande av skogsvägar. Metoder som grundar sig på geografisk information används i allt större utsträckning i planeringen av vattenskyddet. Ny geografisk information har förts in i Forststyrelsens eget datasystem Silvia även från andra aktörer inom skogsbranschen, vilket underlättar planeringen.

År 2018 satsade man på att utbilda personalen inom skogsbruket i vattenskydd med en kurs som ordnades vid det nya utbildningsobjektet i Pudasjärvi, som blev färdigt under sommaren. Kursen Hyvä vesiensuojelu lockade 125 deltagare från Forststyrelsen, Naturresursinstitutet, Finlands skogscentral och Tapio Oy.

I havsinventeringarna 2018 kartlade Forststyrelsen hotade arter och naturtyper samt kompletterade bristfälliga data om vårt lands kustområden, även om olika typer av kust- och havsområden där trycket från männ-

iskan är stort (hamnar, stugstränder, muddrade områden). I samband med kartläggningarna hittade man nya förekomster av hotade arter och bekräftade olika naturtyper, såsom sandbankar under vattnet. Forststyrelsen kartlade också skyddsområdenas värdefulla naturtyper och arter under vattnet för bedömningen av Natura-områdenas status.

Forststyrelsen har deltagit i projektet för havsskydd Tila 2 – Merisuojelu (information för beaktande av marina skyddsområden i planeringen av havsområden) samt projektet Havsdatabasportalen (enkelt tillgängliga och användbara havsdata och material).

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

CENTRALA VATTENVÅRDSPROJEKT OCH ÅTGÄRDER I INSJÖARNA 2018

PROJEKT	MÅL	ÅTGÄRDER
Hydrologi-LIFE (2017–2023)	Tryggande av myr- och småvattennaturen och förbättring av dess status i Natura 2000-nätverket. Förbättring av vattendragens status och översvämningsskyddet.	Myrar restaurerades, bäckar och tjärnar iståndsattes, planer gjordes upp för restaurering av myrar och iståndsättning av småvatten, utbildning i inventering och iståndsättning av bäckar ordnades och material om restaureringens effekt på vattenhushållningen samlades in. Metoder utvecklades för att samordna vattenskyddet och tryggheten av mångfalden vid iståndsättningsdikning.
Freshabit LIFE IP (2016–2022)	Förbättring av den ekologiska statusen och mångfalden i Natura 2000-vattenområden	Myrområden restaurerades, vattenskyddet förbättrades i mångbruksskogar, populationer av flodpärlmusslan vårdades, undervattensnaturen i sjöarna kartlades.

CENTRALA VATTENVÅRDSPROJEKT OCH ÅTGÄRDER I HAVSOMRÅDEN 2018

PROJEKT	MÅL	ÅTGÄRDER
Kvarken Flada Interreg (2016-2019)	Tryggande av fladornas biologiska mångfald och de ekosystemtjänster som fladorna producerar i Kvarken.	<ul style="list-style-type: none"> • Kartläggning av vegetationen i fladorna • Planering av restaureringen av fladorna
Econnect Interreg (2018-2021)	Modellering av Kvarkens framtida undervattensnatur på basis av prognoserna för klimatförändringen, viktning av klimatförändringens inverkan genom att jämföra läget i framtiden (2120) med nuläget (2020). Projektet gör också en konnektivitetsanalys av såväl undervattensnaturtyper som regionens nätverk av skyddsområden.	Arbetet på fältet inleds 2019
SEAmBoth Interreg (2017-2020)	Harmonisering av metoderna för kartläggning av undervattensnaturen och beskrivning av naturtyperna i Finland och Sverige. Produktion av enhetliga, gränsöverskridande habitat- och värdekartor över undervattensnaturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Biologiska och geologiska kartläggningar genomfördes inom projektområdet i båda staternas områden. • Trycket från människan kartlades med hjälp av satellitbilder och kartläggningar på fältet. • Man började harmonisera tolkningen av Natura 2000-områdena och arterna i Bottenviken i båda staternas områden.
VELMU – Programmet för inventeringen av den marina undervattensmiljön	Främjande av skyddet av arterna och havsområdena i Östersjön.	<ul style="list-style-type: none"> • Undervattensnaturtyper kartlades i Finlands havsområden. • Kartläggningen av flador samt hotade arter och naturtyper fortsatte.

SKYDD AV DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

ENLIGT MÅNGFALDSINDEXET ÄR MÅNGFALDENS STATUS FORTSATT STABIL

Utvecklingen av naturens mångfald på statens mark följs upp med ett mångfaldsindex som skapats av Forststyrelsen. Indexet består av fem indikatorer och beskriver utvecklingen av strukturella drag som är viktiga för mångfalden samt årliga åtgärder för att bevara och främja mångfalden. På så sätt hjälper indexet till att verifiera effekterna av det arbete som görs för mångfalden.

Mångfaldsindexet 2018 är det fjärde i ordningen och det visar att arbetet för mångfalden har gett resultat inom vissa delområden. Indexets svagaste delområde har varit och är även denna gång antalet murkna träd. Inga murkna träd avverkades i mångbruksskogarna i enlighet med miljöguiden för skogsbruket, som uppdaterades 2018. De positiva effekterna av detta torde bli klarare de kommande åren.

Mångfaldsindexet består av fem indikatorer:

- statusbedömning av Natura 2000-naturtyper (representativitet och grad av naturligt tillstånd), skala 1–5
- indikator för skogarnas mångfald/murkna träd m³/ha
- indikator för skogarnas mångfald/grov asp m³/ha
- beaktande av naturobjekt** vid avverkningar, skala 1–5
- restaureringsåtgärder areal/ha

MÅNGFALDSINDEX 2015–2018, SKALA 1–5

	2015	2016	2017	2018
Total	3,24	3,46	3,56	3,74
Statusbedömning av Natura 2000-naturtyper	3,90	3,90	3,89	3,90
Indikator för skogarnas mångfald / murkna träd, m ³ /ha	2,30	2,30	2,30	2,13
Indikator för skogarnas mångfald / grov asp, m ³ /ha	3,40	3,40	3,40	4,00
Beaktande av naturobjekt vid avverkningar	2,70	4,45	4,52	4,87
Restaureringsåtgärder areal / ha	3,89	3,23	3,70	3,81

ETT NYTT VERKTYG FÖR KLIMATSMARTARE SKOGSVÅRD

År 2018 slutfördes Forststyrelsens projekt för klimatsmart skogsbruk [Ilmastoviisas metsätalous](#) (på finska). Projektet undersökte hur man genom vård och behandling av skogarna bäst kan påverka kolbindningen och kolförråden i skogarna.

För alla 10 miljoner beståndsfigurer i skogsbrukets mångbruksskogar fastställdes en kolklass som anger vilken betydelse beståndsfiguren har med hänsyn till kolbindningen och kolförråden. Rekommendationer för tillämpning av skogsvårdsanvisningarna gavs för kolklasserna.

Med hjälp av klassificeringen styrs skogsbehandlingen allt effektivare mot en dämpning av klimatförändringen: I områden med snabb beståndstillväxt, där kolbindningen är kraftig, satsar man på skogarnas avkastningsförmåga. I områden med långsammare tillväxt och i vid särskilda objekt satsar man i stället på skogens roll som kolförråd.

STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH HA BEREDSKAP FÖR DEN

KLIMATFÖRÄNDRINGEN STÄVJAS PÅ MÅNGA SÄTT

Skogar samt förnybara råvaror och förnybar energi har en stor betydelse när det gäller att ersätta fossila material. Skog som växer binder koldioxid ur atmosfären. När trädbeståndets tillväxt överskrider den uttagna mängden virke fungerar skogen som en kolsänka. Kolsänkeeffekten i Forststyrelsens skogar i ekonomibruk är påtaglig: skogarna växer årligen med 11 miljoner kubikmeter och cirka 6 miljoner kubikmeter avverkas.

Skyddsområden där inga avverkningar görs fungerar som viktiga kolförråd där kol består länge både i träden och i marken. Gamla skogar är i balans vad gäller kolbindningen: kol binds alltså långsamt växande bestånd, men på samma gång frigörs också kol allteftersom träd murknar. Myrar i naturligt tillstånd utgör också betydande, långsamt växande kolförråd. På statens marker har inga myrar nydikats sedan 1994.

Träets förmåga att binda och lagra koldioxid gör det till ett unikt material. Allra bäst fungerar träet som kolförråd i träbyggnader och andra träprodukter med lång livscykel. Den omfattande byggda egendomen som förvaltas av Forststyrelsen, närmare 3 600 byggnader, är nästan helt konstruerad i trä. Enligt strategin strävar Forststyrelsen efter att öka användningen av trä på ställen där det är tekniskt och ekonomiskt motiverat samt gynna lösningar med förnyelsebar energi.

År 2018 fattade Forststyrelsen beslut om att bereda ett klimatprogram. I programmet utreds ingående och på lång sikt vilka möjligheter Forststyrelsens och statens mark- och vattenområden ger med tanke på att stävja klimatförändringen och anpassa sig till den.

STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

STÖRRE LASTER
MINSKAR UTSLÄPPEN

Forststyrelsen minskar koldioxidutsläppen från virkestransporter genom att ta i bruk större transportfordon än tidigare. Forststyrelsen deltar aktivt i försöken med HCT-transporter (High Capacity Transport) i landsvägstrafiken. Våren 2018 ansökte Forststyrelsen tillsammans med samarbetspartner om kommunikationsministeriets tillstånd till ett regionalt försök för att möjliggöra användning av kombinationer med stora nyttolaster i större utsträckning än de nuvarande HCT-försöken.

Möjligheterna att effektivisera och utöka tågtransporterna av virke utreddes 2018 (LHT, det vill säga Longer and Heavier Trains). Försök gjordes med tåg med 27–30 vagnar (35 % ökning av lastens storlek). Resultaten visade att det är möjligt att använda längre tåg och vagnar för större laster. På banorna i Norra Finland etableras användningen av långa tåg under 2019 och provkörningar görs för att kontrollera att den nya typen av vagnar är lämplig.

Forststyrelsen Skogsbruk Ab följer upp utsläppen som uppkommer vid avverkningen och leveransen av virket till kunderna. På senare år har de totala utsläppsmängderna sjunkit med två procentenheter i snitt per år. Det har uppkommit totalt 12,96 kg/m³ koldioxidutsläpp per levererad kubikmeter virke. Av detta står avverkningen för 5,41 kg/m³ och transporterna för 7,91 kg/m³. Mängderna andra utsläpp har också minskat i samma mån. Utsläppen har minskat främst i anslutning till avverkning, där produktiviteten i arbetet har förbättrats betydligt. Nuförtiden kan man producera mer virke än tidigare med samma mängd bränsle. Utsläppen från virkestransporterna är i huvudsak oförändrade.

FÖRNYBAR ENERGI FRÅN VINDEN

Forststyrelsen främjar Finlands klimatmål genom att utveckla [vindkraftsprojekt](#). Forststyrelsen driver ingen affärsverksamhet i anslutning till vindkraft utan samarbetar med branschaktörerna.

År 2018 såldes tre vindparksprojekt, Piiparinmäki-Murtomäki i Pyhäntä och Kajana (Ilmatar Energy Oy, 50 kraftverksplatser), Tolpanvaara i Pudasjärvi (Enefit Green AS, 22 kraftverksplatser) och Korkeakangas i Karstula (OX2, 9 kraftverksplatser). På statens mark drivs för närvarande 91 vindkraftverk som totalt producerar en energimängd som motsvarar elkonsumtionen i cirka 45 000 eluppvärmda småhus. Målet är också att inleda projektutveckling av åtminstone ett nytt vindkraftsprojekt under 2019.

HÅLLBAR ANVÄNDNING AV NATURRESURSERNA

MÅNGBRUKSSKOGARNA SKÖTS PÅ ETT HÅLLBART SÄTT

Forststyrelsens mångbruksskogar har certifierats enligt PEFC-systemet. Certifieringen grundar sig på ett förfarande som man kommit överens om i nationellt och internationellt samarbete samt på extern, oavhängig och regelbunden övervakning. Inspecta Sertifiointi Oy granskar Forststyrelsens PEFC-skogscertifiering och uppföljningen av ursprunget enligt PEFC samt miljösystemet ISO 14001. Inga avvikelser konstaterades vid de auditeringar som gjordes 2018.

Av mångbruksskogarna ligger 90 procent i Östra och Norra Finland. Som ett resultat av god skogsvård har träreserven i skogarna ökat med över 50 miljoner kubikmeter på tio år och uppgår nu till 308 miljoner kubikmeter. Den årliga tillväxten är 11 miljoner kubikmeter. År 2018 avverkades 6,2 miljoner kubikmeter. Mängden är mindre än de hållbara avverkningsmängder som fastställts i naturresursplanerna.

Nästan hälften (49,5 %) av avverkningsuttaget kommer från beståndsvårdande avverkning. Lite mindre än hälften (50,5 %) av avverkningarna är förnyelseavverkningar. I mångfalds-, rekreations- och landskapsobjekt används specialavverkning varmed man tryggar skogstäcket och bevarandet av landskapsvyerna. Specialavverkningarnas andel av alla avverkningar är nästan 15 procent. Specialavverkningens areal ökas måttfullt i takt med att erfarenhet inhämtas.

I Södra Finland förnyas skogarna vid 50–70 års ålder och i Norra Finland vid 70–150 års ålder. Den genomsnittliga storleken av en förnyelseyta är knappt två hektar i södra Finland och knappt fyra hektar i norra Finland. Förnyelseytorna avgränsas i terrängen med beaktande av markytans former så att de passar in i landskapet.

PEFC/02-31-96

SKOGSVÅRDSANVISNINGARNA UPPDATERADES 2018

Forststyrelsens mångbruksskogar vårdas i enlighet med [skogsbruksanvisningen](#) (på finska) och [miljöguiden](#) (på finska) som uppdaterades 2018.

En av de viktigaste ändringarna i den omarbetade miljöguiden är att döda träd i framtiden inte avverkas över huvud taget. Med en större mängd döda träd tryggas livsmiljöerna för flera sällsynta arter som är beroende av murkna träd. Allt fler levande naturvårdsträd, speciellt lövträd, lämnas också kvar. Mångfalden i skogaran stöds av det tidigare högre målet i fråga om storleken på och mängden av viltsnår. Snårskogarnas rekommenderade storlek utökades och antalet viltsnår per hektar tredubblades.

Skogsbrukets inverkan på vattendragen minskas med hjälp av olika metoder som gör vattnen klarare, såsom ytavrinning, sedimenteringsbassänger, grävningssavbrott och slamgropar). Vid behov tillämpas effektiviserade vattenskyddsmetoder, såsom dammar som reglerar vattenflödet samt våtmarker. Ytavrinning rekommenderas alltid när detta är möjligt. Ytavrinningen kan i samarbete med Naturtjänsterna även styras till skyddade myrar, vilket i synnerhet uttorkade myrar drar nytta av.

Skogbehandlingen är lättare i strövområden och vid särskilda objekt, såsom Natura-åsområden. I strövområden används endast hyggesfritt skogsbruk eller luckhuggning (0,3–1 ha), så att skogen hela tiden har ett trädbestånd. Undantag är förnyelseavverkning av särskilda skäl samt hyggesbränning.

Miljöguiden har publicerats i elektronisk form och med guiden får man en digital kurs. Miljöhänsynen inom skogsbruket säkerställs genom systematiska miljöuppföljningar där man kontrollerar att skogsbruksanvisningarna iakttas vid arbetsobjekten. Tjänstemännens och entreprenörernas miljökompetens säkerställs dessutom genom interna auditeringar.

DEN BLÅ BIOEKONOMIN STÖDS I HAVS- OCH INSJÖOMRÅDEN

Forststyrelsen har deltagit i ett projekt för planering av havsområden som koordineras av landskapsförbunden. I projektet samordnas behoven i de olika branscherna, såsom energibranschen, sjötrafiken, fisket och vattenbruket, turismen, rekreationsbruket samt bevarandet, skyddet och förbättringen av miljön och naturen.

Forststyrelsen har också deltagit i ett innovationsprogram för vattenbruk som koordineras av Naturresursinstitutet, i vilket man utreder lämpliga produktionsstäl-

len i de allmänna vattenområdena som Forststyrelsen förvaltar samt hur tillståndsprocessen för fiskodling kan underlättas. Vid sidan om planeringsarbetet har Forststyrelsen ingått två nya avtal om fiskodling, som förbättrar utbudet och användningen av fisk som odlats i Finland.

Forststyrelsen har identifierat nya utvecklingsmöjligheter för skapandet av förutsättningar för hållbar affärsverksamhet. I vattenområden som förvaltas av Forststyrelsen genomförs ett pilotprojekt som gäller tillståndsprocessen för fiskodling. Pilotprojektet utreder på vilka sätt ansökningar om tillstånd för fiskodling i vattenområdena skulle kunna lämnas.

Målet är att 2019 kunna sätta de utredningar och koncept som tagits fram i innovationsprogrammet för vattenbruk på prov i praktiken och att samla erfarenheter av hur de fungerar. Därutöver vill man höja Forststyrelsen profil bland aktörer inom den blå bioekonomin.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER OCH PLANERING HJÄLPER FISKBESTÅNDEN

Forststyrelsens centrala strategiska mål vid vård av fiskevattnen är att stärka och bevara de naturliga och inhemska bestånden av fisk och kräftor. Vi siktar på att

fiskevattnen i framtiden ska erbjuda allt bättre fortplantningsmiljöer för fiskarterna och -bestånden samt garantera fiskemöjligheter för fiskare.

År 2017 beredde Forststyrelsen en rikstäckande modell för att effektivisera vården av fiskarnas livsmiljöer. Modellen togs i bruk i augusti 2018. Till att börja med bildas mest nätverk, men i fråga om inventeringen och iståndsättningen av bäckar har man redan vidtagit praktiska åtgärder och de informationshanteringsprocesser som hänför sig till arbetena finslipas för att fungera bättre.

Forststyrelsen medverkade i spetsprojekt som stöder vandringsfiskarnas naturliga livscykel i Iijoki och Lieksanjoki. I Iijoki var Forststyrelsen särskilt involverade i beredningen av en fiskväg vid Raasakka kraftverk och i genomförandet av ett utplanteringsprogram. Spetsprojektet i Lieksanjoki omfattade utplantering av yngel, anläggande av grusbäddar i lekområden samt undersökning av moderfiskarnas lekbeteende med hjälp av telemetriuppföljning.

I Norra Österbotten revs hinder för vandringsfiskar i bäckar i synnerhet vid vägundergångar.

FLER JAKTTILLSTÅND FÖR SKOGSHÖNS ÄN I FJOL

När tillstånd beviljas beaktar Jakt- och fisketjänsterna [viltets-](#) och [fiskbeståndens](#) hållbarhet.

[Tillståndintäkterna används](#) (på finska) till planering av hållbar jakt, information, viltvård samt förbättringar av livsmiljöerna för vilt och fiskar. Mest har jägarnas tillståndsavgifter använts till att restaurera ripmyrar, flarkar för gäss, kärr där skogshönsfåglar kan gömma sina ungar och våtmarker. Enligt lagen om Forststyrelsen är jakt- och fiskeärenden offentliga förvaltningsuppgifter, det vill säga Forststyrelsen tar inte ut vinst till staten på jakt- och fisketillstånden.

Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster främjar också yrkesfisket genom att bevilja tillstånd för kommersiellt fiske.

HÅLLBAR ANVÄNDNING AV NATURRESURSERNA

Kundtidningen för jägare **Kieppi** (på finska) utredde var jägarnas tillståndsavgifter används. Omkostnader och personalens löner ingick i beräkningarna.

År 2018 såldes 51 936 (2017: 39 269) jakttillstånd för skogshöns. Den livligare efterfrågan beror på att hönsfågelbestånden har ökat och jaktsäsongen har förlängts.

ETT DYGNSTILLSTÅND FÖR HÖNSFÅGLAR PÅ 17 EURO FÖRDELAS SÅ HÄR

1€

Jakt- och fiskeövervakning

Extra övervakning, den grundläggande bevakningen får medel ur statsbudgeten

1€

Kommunikation

Kieppi Eräluvat.fi nyhetsbrev

2€

System

Webbutiken Retkipaikka.fi

2€

Förvaltning

2€

Kundservice

Telefonförsäljning, rådgivning

3€

Planering av jakt

6€

Viltvård

Planering och omkostnader

JAKT- OCH FISKETJÄNSTERNA ÖVERVAKAR ETIKEN

Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster ser genom sin sakkunniga övervakning till att naturresurserna används på ett hållbart sätt och enligt god sed. Till jakt- och fiskeövervakarnas arbete hör att övervaka bland annat fisket, jakten och terrängtrafiken.

År 2018 registrerade jakt- och fiskeövervakarna 778 överträdelser. Under hösten fästes särskild uppmärksamhet vid att jaga på väg.

HÄNDELSER INOM JAKT- OCH FISKEÖVERVAKNINGEN OCH LAGÖVERTRÄDELSE 2018

Antalet händelser inom jakt- och fiskeövervakningen, st.	8 650 (10 791)
--	----------------

Antalet lagöverträdelser i förhållande till antalet händelser inom jakt- och fiskeövervakningen, %	9,8 (9,8)
--	-----------

AVGIFTSFRIA JAKT- OCH FISKETILLSTÅND GRUNDAR SIG PÅ LAGSTIFTNINGEN

En del av de jakt- och fisketillstånd som Forststyrelsen beviljar är avgiftsfria för mottagaren. Dessa grundar sig på jaktlagen och lagen om fiske samt på jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgifter. Tillståndet gäller arbete med anknytning till jakt- och fiskeövervakning eller främjande av vilt- och fiskerieringen, handledning i jakt eller fiske, eller möjligheter för medierna att skriva artiklar om jakt och fiske eller ta bilder på statens marker.

Forststyrelsens personal kan beviljas avgiftsfria jakt- och fisketillstånd för sina arbetsuppgifter, såsom jakt- och fiskeövervakare, deras assistenter eller jakt- och fiskeplanerare. Personer som upprepade gånger representerar Forststyrelsen vid evenemang för intressentgrupper kan få ett jakt- eller fisketillstånd som grundar sig på deras uppgifter. Till denna kategori hör många företrädare för ledningen.

Viktiga företrädare för intressentgrupper i jakt- och fiskeärenden kan beviljas ett tidsbundet tillstånd för intressentgrupper. Mottagarna är huvudsakligen personer som representerar tillsynsmyndigheterna och försvaret i uppgifter med anknytning till vilt- och fiskerieringen samt tjänstemän som ansvarar

för Forststyrelsens resultatstyrning och som i sitt arbete ställs inför och löser frågor som gäller vilt- och fiskerieringen. År 2018 beviljades 43 sådana tillstånd på riksnivå och några tiotal tillstånd regionalt. Frivilla som deltar i viltinventeringar, vård av fiskevattnen eller övervakning beviljas årligen några tiotal behovsprövade tillstånd.

Jakt- och fiskedirektören ansvarar för riktlinjerna och anvisningarna för jakt- och fisketillstånden. De avgiftsfria tillstånden är myndighetsbeslut.

FORSTSTYRELSENS AVGIFTSFRIA JAKT- OCH FISKETILLSTÅND 2018

Tillstånd för personer i chefspositioner inom Forststyrelsen (hela landet)	26 ex.
--	--------

Tillstånd för tjänstemän inom skogsbruket (skogsplanering och vilthabitat, eget verksamhetsområde)	189 ex.
--	---------

Tillstånd för jakt- och fiskeplanerare (hela landet)	12 ex.
--	--------

Tillstånd för jakt- och fiskeövervakare (hela landet)	11 ex.
---	--------

Forststyrelsens interna jaktlicenser 2018 totalt	238 ex.
--	---------

SAMHÄLLSANSVAR

MÄNNISKOR

I enlighet med strategin värnar man vid Forststyrelsen om en mångsidig arbetsplats och erbjuder likvärdiga tjänster samt handlar samstämmigt och effektivt.

Prioriteringen Människor i Forststyrelsens program för samhällsansvar omfattar följande väsentliga teman för samhällsansvar:

1. Respektera de mänskliga rättigheterna och rätten att arbeta
2. Främja mångfalden och jämlikheten
3. Trygga förutsättningarna för att utöva samisk kultur
4. Utveckla arbetarskyddet
5. Ta ansvar för partnerskap och anskaffning

År 2018 fokuserade man särskilt på punkterna 1, 2 och 3.

PERSONAL

RESULTATEN AV PERSONALENKÄTEN I BRUK

Forststyrelsens personalpolitik grundar sig på de gemensamt fastställda värderingarna. Varje anställd får stöd för sin arbetsförmåga, kompetensutveckling, nöjdhet och säkerhet i arbetet och vi säkerställer att allt fungerar bra i arbetskollaget i hela koncernen.

Personalens nöjdhet och vad som bör förbättras på arbetsplatsen följs upp med en årlig personalenkät. År 2018 behandlades resultaten av föregående års personalenkät av högsta ledningen, ansvarsområdena och enheterna samt i samarbetskommittéerna. Resultaten gav upphov till utvecklingsåtgärder vid olika ansvarsområden och enheter. Exempelvis Forststyrelsens högsta ledning satte upp som sitt mål att bättra sig i fråga om att lyssna på personalen.

I personalenkäten 2018 var Forststyrelsens totala resultat 3,62 på skalan 1–5. Resultatet är något sämre än året innan (-0,06), men trots det på en rimlig nivå. Stämningen bland personalen, det vill säga entusiasmen och energin, höll för sin del en fortsatt god medelnivå (3,82). Chefsarbetet och etiken uppvisade

de bästa resultaten av de delområden som ingick i undersökningen och de har också utvecklats i positiv riktning. Samarbetet i arbetskollaget, hur verksamheten följer värderingarna och bilden av arbetsgivaren har däremot försämrats något.

Det jämställda bemötandet på arbetsplatsen upplevdes vara klart bättre än vid referensföretagen (andelen positiva svar 73 %). Personalen är också mer engagerad i arbetsgivaren än kontrollgruppen som utför expertuppgifter (andelen positiva svar 79 %).

I personalenkäten 2018 upplevdes ledningen vara en bättre förebild än året innan och dialogen med personalen har också ökat. Trots detta ansåg man att det fortfarande finns utrymme för förbättringar.

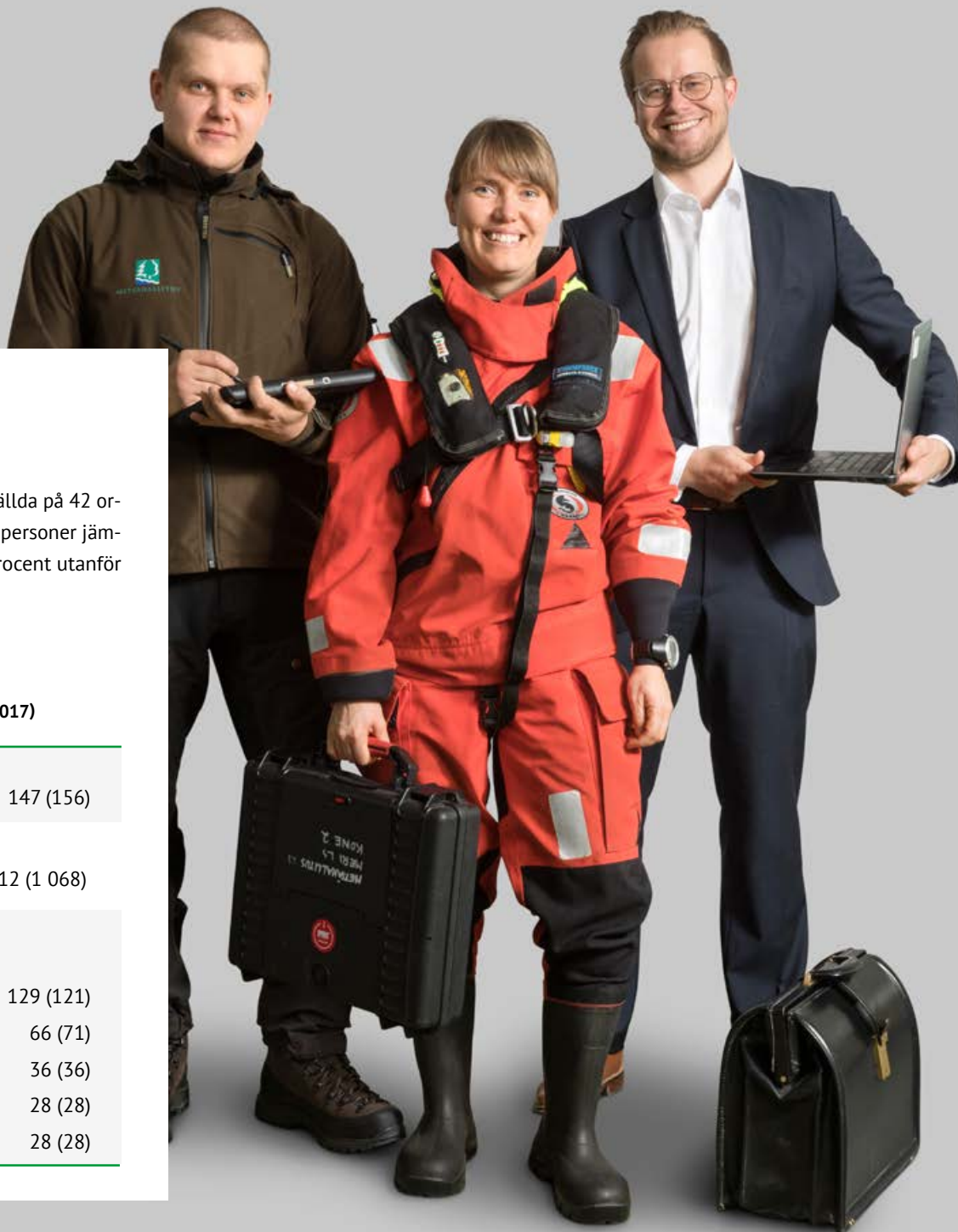
Utvecklingssamtalen utvecklas inför 2019. Utvecklingssamtalen blir lättare och smidigare, utvecklas från ett engångssamtal till en kontinuerlig dialog som stöder flexibiliteten i arbetet. År 2018 inleddes en uppdatering av jämställdhets- och likabehandlingsplanen. Den slutförs sommaren 2019.

ANTALET ANSTÄLLDA MINSKADE NÅGOT

År 2018 hade Forststyrelsen 1 159 anställda på 42 orter. Antalet anställda minskade med 65 personer jämfört med 2017. Av dessa arbetade 87 procent utanför huvudstadsregionen.

FORSTSTYRELSENS PERSONAL 2018 (2017)

Antal anställda på huvudkontoret, pers.	147 (156)
Antal anställda utanför huvudkontoret, pers.	1 012 (1 068)
De beträffande antalet anställda största verksamhetsställena, pers.	
Rovaniemi	129 (121)
Uleåborg	66 (71)
Jyväskylä	36 (36)
Ivalo	28 (28)
Kuopio	28 (28)

PERSONAL

**FORSTSTYRELSENS
PERSONALUTBILDNING 2018 (2017)**

Utbildning, arbetsdagar totalt	1 271 (2 836)
Utbildning, dgr/år	1 (2)

**ORGANISATIONEN UTVECKLADES
MED TANKE PÅ DE GEMENSAMMA
FUNKTIONERNA**

År 2018 fortsatte utvecklingen av Forststyrelsens gemensamma funktioner med särskild fokus på ansvarsområdena. Under samarbetsförhandlingarna granskades alternativ för att skapa enhetlighet i funktionerna för ekonomi, informationstjänster, kommunikation och upphandling. Man beslöt att samla ansvarsområdenas och koncernenhetens ekonomifunktioner med tillhörande personal vid koncernenheten från och med 1.8.2018.

För informationstjänsternas, kommunikationens, utvecklingens och upphandlingens del fördes förhandlingar under hösten 2018. Vid förhandlingarna kom man överens om en grundprincip enligt vilken de gemensamma strategiska uppgifterna och administrativa rutinerna för hela Forststyrelsen sköts samstämmigt. Det lagstadgade kravet på separation av de offentliga förvaltningsuppgifterna tryggades å sin sida också i fortsättningen.

För kommunikationens och informationstjänsternas del samlades affärsverksamhetens funktioner vid koncernenheterna. Uppgifter med anknytning till underhållet av fastighetsdata överfördes till utvecklingsenheten. Upphandlingsfunktionerna sköts fortfarande av ansvarsområdena, men enligt en modell för matrisledning där nätverk bildas med koncernens upphandling. Lösningarna ledde inte till några uppsägningar, men 20 personer överfördes från ansvarsområden till koncernenheterna från och med början av 2019.

Det nya verksamhets sättet gör det möjligt att utveckla funktionerna som helhet, utveckla personalens kompetens bättre än tidigare och göra uppgiftsbeskrivningarna och yrkeskarriärerna mer mångsidiga.

Digitaliseringen av personalprocesserna inleddes 2018 med en omfattande pilotundersökning. Utifrån den ansågs det nödvändigt att anskaffa ett enhetligt, modernt personuppgiftssystem som är lämpligt för hela Forststyrelsen. Projektet konkurrensutsätts under 2019 och systemet tas i bruk 2020.

Andra utvecklingsprojekt med fokus på HR under 2018 inkluderade en uppdatering av handlingsprogrammet för arbetarskydd, utveckling av ledningskulturen samt den första etappen i arbetet med att uppdatera löne- och ersättningsystemet.

**METODER FÖR ATT
SYSSELSÄTTA SKOGSARBETARE
VINTERTID TOGS FRAM**

Vintrarna 2017 och 2018 måste skogsarbetarna permitteras eftersom terrängförhållandena var besvärliga.

Våren 2018 tillsattes en arbetsgrupp med uppgift att ta fram metoder för att sysselsätta skogsarbetare vintertid. Arbetsgruppen kom fram till flera åtgärder: Under vintern söktes ersättande arbete vid andra ansvarsområden, såsom uppgifter med anknytning till planering och avverkning samt vägunderhåll. För att förkorta eventuella permitteringar skapades ett system som uppmuntrar till oavlönad ledighet, där resultatrikt arbete sommartid belönas med ledighet under vinterhalvåret. Dessutom startades pilotprojektet "Sesongista sesonkiin – Metsurit matkailualalle", som erbjöd skogsarbetare möjlighet att arbeta i ett turistföretag under vintern.

Projektet utredde skogsarbetarnas kompetens och intressen samt hjälpte dem att hitta lämpliga arbetsplatser under vintern. Deltagandet förpliktade inte skogsarbetarna till något och de fick själva avgöra om de ville ta emot ett arbete och om anställningens längd. Inom ramen för projektet ingicks 39 avtal om arbetsträning. Projektet ordnade sysselsättning åt 13 skogsarbetare hos arbetsgivare såsom stora köp- och turistcentrum

samt turistföretag. Naturresursinstitutets vargundersökning sysselsatte också några skogsarbetare.

I slutet av 2018 permitterades inga skogsarbetare. Totalt 248 skogsarbetare är anställda vid Forststyrelsen.

PERSONALEN 31.12.2018 (31.12.2017)

Antal anställda, pers.	1 159 (1 224)
Fast anställda, %	88 (90)
Visstidsanställda, %	12 (10)

Könsfördelningen bland personalen, %

Forststyrelsekoncernen	
Kvinnor	32 (30)
Män	68 (70)

Styrelsen	
Kvinnor	50 (50)
Män	50 (50)

Ledningsgruppen	
Kvinnor	45 (45)
Män	55 (55)

Personalens medelålder, år

50 (52)

Arbetsdagar som gått förlorade pga. arbetsolycksfall, st.	586 (209)
---	-----------

SAMEKULTUREN

TRYGGA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ATT UTÖVA SAMISK KULTUR

Samernas hembygdsområde omfattar Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner samt Lapplands renbeteslags område i Sodankylä. Hela 90 procent av området förvaltas av Forststyrelsen.

Vården, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning samordnas så att förutsättningarna för utövande av samisk kultur tryggas. Forststyrelsen tryggar samernas rätt att upprätthålla och utveckla sitt språk och sin kultur med hjälp av avtal och förhandlingar och genom att stöda kommunikation och kulturprojekt på samiska.

I enlighet med 9 § i sametingslagen förhandlar Forststyrelsen med Sametinget om alla vittsyftande och viktiga åtgärder som kan inverka på samernas ställning som ett urfolk. Under 2018 behandlades exempelvis förnyandet av skogsbehandlingsmetoder i samernas hembygdsområde. Man förde också fem förhandlingar om bland annat skötsel- och användningsplaner för områden i Saana, Kilpisjärvi och Lapska armen, tillstånd för terrängtrafik för traditionell användning av naturen samt ett utvecklingsprojekt för nätverket av snöskoterleder.

Tryggandet av förutsättningarna för att utöva samisk kultur ingår också i Forststyrelsens årliga rapport om de [allmänna samhälleliga förpliktelserna](#) (på finska).

LÖSNINGAR SÖKS PÅ PROBLEMET MED BETE I MALLA

Malla naturreservat har under många år lett till konflikter mellan det ökande renbetet och bevarandet av naturvärdena. Situationen är kontroversiell på författningsnivå; enligt förordningen är det förbjudet att idka rennäring i området, medan lagstiftningen – inklusive grundlagen – ger samerna rätt att utöva traditionella näringar i samernas hembygdsområde.

I utkastet till skötsel- och användningsplan föreslog Forststyrelsen att reservatet skulle inhägnas så att antalet renar i området skulle kunna begränsas till en nivå som motsvarar naturligt bete. Enligt miljöministeriet var författningen på förordningsnivå för svag jämfört med tanke på åtgärden.

Foto: Kaisa Sirén

Sommaren 2018 nåddes en form av lösning i tvisten kring betet i Malla naturreservat. Forststyrelsens Naturtjänster, miljöministeriet och områdets renskötare kom överens om att inhägnas den mest kritiska vegetationen i Malla samt att bygga ett skydd mot myggor utanför naturreservatet. Åtgärderna löser inte slutgiltigt konflikten mellan bevarandet av naturvärdena i Malla och renbetet, men de ger en känsla av att frågan kan lösas i framtiden.

SAMEKULTUREN

ANDRA HÄNDELSE I SAMERNAS HEMBYGDSOMRÅDE

- Forststyrelsen har i samarbete med Naturresursinstitutet utrett alternativen för reglering av fisket i Näätämöjoki och visionen för möjligheter till kartläggning och uppgörelser på lokal nivå. Med utredningen bereder man sig också på en uppdatering av fiskestadgan mellan Finland och Norge. Slutrapporten blir klar 2019. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för förhandlingarna om stadgan.

- Utvidgningen av samemuseet och Övre Lapplands naturum Siida framskrider i form av ett projekt som leds av fastighetens ägare Senatfastigheter. Våren 2018 fattade statsrådet beslut om totalfinansieringen av utvidgningen samt finansieringen för att uppdatera utställningen för Forststyrelsens del. De preliminära planerna för den uppdaterade huvudutställningen blev klara 2018. Den egentliga planeringen inleds i början av 2019.

- Turismen har ökat kraftigt i samernas hembygdsområde. De befintliga planläggningsområdena är inte tillräckliga för företagets behov. Utanför planläggningsområdena ber Forststyrelsen renbeteslagen i sameområdet om ett utlåtande på förhand när man planerar turismföretagets nyttjanderätts-, arrende- och ledavtal. Potentiella olägenheter för rennäringen begränsar utvidgningen av turismen i området.

STÖD FÖR DET SAMISKA SPRÅKET

Samerna kan använda sitt modersmål på Forststyrelsens officiella möten. Vid behov anordnas tolkning till nordsamiska. Forststyrelsen stöder personalens studier i samiska. En växande andel av Forststyrelsens kommunikationsmaterial, handböcker, tillstånd och avtal finns att få på samiska. Webbtjänsten Utinaturen.fi på samiska (Lundui.fi) har beskrivningar av utflyktsmålen på nord-, enare- och skoltsamiska. Forststyrelsen upprätthåller en Facebook-sida på samiska, Sámi meahcit ja luondu. Materialet till den produceras av Forststyrelsens samiska medarbetare.

Foto: Kaisa Sirén

SAMEKULTUREN

AKWÉ: KON-ANVISNINGARNA TRYGGAR DELTAGANDET

Forststyrelsen har som första myndighet i världen tagit i bruk det frivilliga Akwé: Kon-förfarandet. Förfarandet grundar sig på artikel 8 (j) i FN:s konvention om den biologiska mångfalden, som handlar om respekt för urfolkens kunskaper och traditioner. I Finland har sametinget och Forststyrelsen tillsammans utarbetat en modell för hur Akwé: Kon-principerna ska omsättas i praktiken.

Akwé: Kon-anvisningarna tillämpas i alla skötsel- och användningsplaner som gäller skyddsområden och ödemarksområden, samt i naturresursplanerna i samernas hembygdsområde. Förfarandet säkerställer samernas deltagande. År 2018 användes förfarandet i arbetet med skötsel- och användningsplanen för Vätsäri ödemark. År 2017 inledde Forststyrelsen och Sametinget arbetet med att revidera anvisningarna. Arbetet pågår fortfarande.

Forststyrelsen deltar tillsammans med Sametinget och berörda ministerier i arbetet i en av miljöministeriet utsedd nationell sakkunnigarbetsgrupp för ursprungsbefolkningars traditioner inom ramen för artikel 8 (j) i konventionen om biologisk mångfald.

BARA HÄLFTEN SÅ MYCKET SKOG SOM PLANERAT AVVERKAS I SAMERNAS HEMBYGDSOMRÅDE

Av statens markområden i samernas hembygdsområde består 69 procent av skyddade områden och vildmarksområden, och 11 procent av naturhushållningsområden som förvaltas av Forststyrelsen. Statens skogsbruksområde utgör 20 procent av samernas hembygdsområde. Av all statsägd mark i området omfattas nio procent av skogsbruket.

Forststyrelsen har inte gjort några kalhuggningar i Övre Lappland på 25 år. Skogsbruket grundar sig på naturlig förnyelse av tallskogarna med hjälp av huggning till fröträdsställning eller olika typer av avverkning som bevarar skogstäcket.

I samernas hembygdsområde har ingen skog avverkats sedan 2010 om renvärden i renbeteslaget har motsatt sig avverkningarna och förhandlingar inte lett till en gemensamt godtagbar lösning.

År 2018 nåddes mindre än hälften av avverkningsmålet enligt naturresursplanen på statens mark i Enare, eftersom tre renbeteslag i området hade meddelat att de inte godkänner någon som helst avverkning inom

sitt verksamhetsområde. Problemen med skogsbruket i Enare har en omfattande multiplikatoreffekt; de påverkar bland annat vedleveranserna till lokala invånare, underhållet av vägnätet, plantskogsskötseln och annat skogsbruk, verkets lämplighet för kunderna samt företagaravtalen och personalen.

Forststyrelsen försöker fortfarande förhandla fram lösningar så att verksamheten i Enare kan fortsätta.

AVVERKNINGSMÄNGDER PÅ STATENS MARKER I ÖVRE LAPPLAND:

1960-69, i genomsnitt m ³ /år	200 000
1970-79	210 000
1980-89	233 000
1990-99	178 000
2000-2004	154 800
2005-2009	119 400
2010-2014	112 200
2015-2017	100 000
2018, utfall m ³ /år	52 000

SAMHÄLLSANSVAR

SAMHÄLLE

I enlighet med sin strategi ser Forststyrelsen till att den hållbara nyttan av statens marker och vattendrag ska sträcka sig över generationer, vilket stärker välbefinnandet och regionernas livskraft, samt samordnar förväntningarna på områdena på ett ansvarsfullt och interaktivt vis.

Prioriteringen Samhälle i Forststyrelsens program för samhällsansvar omfattar följande väsentliga teman för samhällsansvar:

1. Främja hållbart skogsbruk
2. Värna om kulturarvsobjekten och det immateriella kulturarvet i statens mark- och vattenområden
3. Öka effekter naturen ger för hälsan och välbefinnandet
4. Upprätthålla ett aktuellt och tillförlitligt datalager med anknytning till naturresurserna och deras användning samt kompetens i arktiska frågor
5. Förbättra landskapens livskraft och främja sysselsättningen
6. Trygga förutsättningarna för renskötsel inom renskötselområdet
7. Samordna förväntningarna på statens marker och vattendrag samt delaktig planering
8. Garantera den bästa hållbara avkastningen av statens marker och vattendrag generation efter generation

Alla dessa teman har främjats under 2018. Detaljer om punkt 1 finns i avsnittet Miljö och om punkt 6 också i avsnittet Människor.

ARBETE OCH LIVSKRAFT FÖR LANDSKAPEN

REGIONERNAS LIVSKRAFT STRÄCKER SIG ÖVER GENERATIONER

Forststyrelsen utvecklar användningen av statens mark- och vattenegendom på ett ansvarsfullt sätt så att det gagnar hela samhället så bra som möjligt.

Utöver verkets egen personal skapar Forststyrelsen sysselsättning också för lokala företagare. Forststyrelsen betalar 102,9 miljoner euro av resultatet för 2018 till staten. Merparten av resultatet härrörde från virkesförsäljning.

Den ekonomiska välfärd som Forststyrelsen genererar fördelas på olika aktörer i samhället i form av löner, arvoden, skatter, anskaffningar och utdelningar.

Foto: Juha Pääkkönen

EKONOMISK VÄLFÄRD 2018 (2017)

	2018	2017
Vinstutdelning till staten, miljoner euro	102,9	92,7
Lön till personalen, miljoner euro	52 019 224	51 481 434
Landskap som mest lön betalades till, euro, %		
Lappi	13 943 338 (27 %)	14 270 863 (28 %)
Nyland	10 316 106 (19 %)	9 897 354 (19 %)
Norra Österbotten	7 488 312 (14 %)	7 205 821 (14 %)
Kajanaland	4 615 941 (9 %)	4 869 169 (9 %)
Affärsverksamhetens (Forststyrelsen Skogsbruk Ab och Forststyrelsen Fastighetsutveckling) effekter för nationalekonomin via värdekedjorna, miljoner euro*	1800	1 800
Totala inkomsteffekter på de lokala ekonomierna av besökarna i skyddsområden, miljoner euro	290	258
Totala inkomsteffekter på de regionala ekonomierna av jakt- och fiskekunderna, miljoner euro	44,1	42,7

* Kalkylen grundar sig på uppgifter från 2017.

AFFÄRSVERKSAMHETENS SATSNING PÅ SAMHÄLLET 63 MILJONER EURO

Forststyrelsen svarar för att verkställa de allmänna samhälleliga förpliktelser som ålagts verket i lagen om Forststyrelsen. Dessa förpliktelser är att

- skydda naturen och den biologiska mångfalden
- främja användningen av naturen för rekreation och sysselsättningen
- trygga förutsättningarna för att utöva samisk kultur
- uppfylla de förpliktelser som föreskrivs i renskötellagen
- beakta forskningens, utbildningens, försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets markanvändningsbehov.

År 2018 var det kalkylmässiga värdet av dessa samhälleliga förpliktelser 63 miljoner euro, varav Skogsbruk Ab:s andel var 96 procent och Fastighetsutvecklingens andel fyra procent. Kalkylen grundar sig på att begränsningarna på användningen som förpliktelserna medför försämrar Forststyrelsens resultatförmåga.

År 2018 stod 565 700 hektar delvis eller helt utanför skogsbruksverksamheten.

Varje år utarbetas en rapport om hur alla de allmänna samhälleliga förpliktelserna uppfyllts.

AFFÄRSVERKSAMHETENS (FORSTSTYRELSEN SKOGSBRUK AB OCH FORSTSTYRELSEN FASTIGHETSUTVECKLING) SATSNING PÅ DE ALLMÄNNA SAMHÄLLELIGA FÖRPLIKTELSENA 2018 (2017)

Mångfald	43,9 (37,8)
Rekreatjonsbruk	12,5 (11,6)
Rennäring	2,8 (2,6)
Samekulturen	4,0 (3,8)
Sysselsättning	0,0 (0,0)
Totalt	63,2 (55,8)

FORSTSTYRELSEN SKAPAR ARBETE FÖR TUSENTALS PERSONER

Forststyrelsen anlitar tjänster som tillhandahålls av privata företagare och stöder därmed entreprenörskapet särskilt på små orter. Forststyrelsen köper alla avverkningsarbeten och virkestransporter samt en stor del av skogsbruket som tjänster av företagare inom branschen. Vid upphandling av entreprenörstjänster följs lagstiftningen om offentlig upphandling. Huvudprinciperna i lagstiftningen är att främja en sund konkurrens och behandla företagen jämlikt och utan diskriminering.

År 2018 sysselsatte Forststyrelsens entreprenader cirka 400 företag med totalt cirka 2 000 anställda.

Rekreatjonsanvändningen i skydds- och strövområdena sysselsatte också företagare inom såväl turismen som service- och underhållsbranschen. Under de kommande åren kommer allt fler tjänster vid naturobjekten att läggas ut på entreprenad till lokala företagare. Exempelvis i den ändring av stranddelgeneralplanen i Hossa, som blev klar 2018, stöds turistföretagens utvecklingsmöjligheter genom att koncentrera byggverksamheten inom branschen till närheten av befintliga tjänster. Arbetet med att göra upp detaljplanen har inletts i samarbete med Suomussalmi kommun.

Naturumens verksamhet har överlåtits till lokala företagare eller kommunerna. År 2018 ingick Forststyrelsen ett avtal om överföring av Tavastlands naturums lokaler och verksamhet till Eerikkilä Sport & Outdoor Resort. Även verksamheten vid Seitsemien naturum drivs numera av ett företag.

År 2018 sysselsatte Forststyrelsen 360 unga med olika uppgifter. Flest unga arbetade med skogsplantering: 230 ungdomar planterade cirka 20 miljoner trädplanter. De unga arbetade också med kundservice, naturvård och underhåll av friluftskonstruktioner. Utöver det fullgjorde också 60 ungdomar sin arbetspraktik vid Forststyrelsen.

SYSSELSÄTTNINGSEFFEKTEN AV FORSTSTYRELSENS VERKSAMHET SAMT ANTALET FÖRETAG OCH AVTAL 2018 (2017)

Sysselsättningseffekt, åv	
Arbetsstillfällen i skogssektorn som uppkommit i mångbruks-skogarna	5 000 (5 000)
Sysselsättningseffekt för den regionala ekonomin av besökarna i nationalparkerna, statens strövområden och vissa andra skydds- och rekreatjonsområden, åv	2 868 (2 582)
Sysselsättningseffekt för den regionala ekonomin av jakt- och fiskekunderna, åv	240 (261)
Sysselsatta företag i skogsbranschen, st.	400 (400)
Gällande samarbetsavtal med turismföretag i skyddsområdena, st.	652 (606)

ANTALET BESÖK I NATIONALPARKERNA ÖKADE

Antalet besökare i nationalparkerna och de andra betydande utflyktsmålen ökade 2018. Antalet besökare i nationalparkerna ökade med två procent jämfört med 2017 och uppgick till 3,2 miljoner besök. I statens strövområden ökade antalet besökare med hela 11 procent. Det totala antalet besök till alla utflyktsmål var cirka 6,9 miljoner.

De totala inkomst- och sysselsättningseffekterna av besökarna i nationalparkerna, statens strövområden och andra skyddsområden och utflyktsmål som är viktiga rekreativsmål uppgick till 290 miljoner euro och 2 868 årsverken under 2018. De som besökte skydds- och strövområdena tillförde närregionerna 212 miljoner euro, vilket är fem miljoner euro mer än 2017.

De nationalparker som hade de största effekterna för den lokala ekonomin 2018 var Pallas-Yllästunturi nationalpark (61,1 milj. euro), Urho Kekkonens nationalpark (37,2 milj. euro), Koli nationalpark (20,2 milj. euro), Oulanka nationalpark (18,8 milj. euro) och Pyhä-Luosto nationalpark (15,6 milj. euro).

Fiskarna och jägarna hade också betydande effekter för den regionala ekonomin. Mest gynnades de regionala ekonomierna i Östra och Norra Finland. Totalt bidrog jakt- och fiskekunderna till en bruttoinkomst- och sysselsättningseffekt på 44 miljoner euro och 240 årsverken.

NÄTVERKET AV SKOGSVÄGAR ANVÄNDS FÖR FÖRETAGSVERKSAMHET OCH REKREATION

Ett väl underhållet vägnät är en förutsättning för tillförlitliga virkesleveranser året om och för idkande av skogsbruk. Vägnätet är mycket viktigt också för lokalbefolkningens rekreation. I de områden som Forststyrelsen förvaltar finns cirka 36 000 kilometer skogsvägar och cirka 1 000 broar.

Forststyrelsens satsning på underhållet och byggandet av vägnätet ökar från 15 miljoner till cirka 17 miljoner euro. Den grundliga förbättringen av vägarna och vägunderhållet ökar under de kommande fem åren, så att vägarna i framtiden bättre ska klara de allt flera regniga höstarna och milda vintrarna med dåligt väglag, som klimatförändringen för med sig.

Det mest trafikerade vägnätet sköts med vägunderhållsåtgärder, så behovet av grundlig förbättring minskar. I och med att vägnätet förbättras kan vägarna också användas av tyngre fordon för virkestransport än de som används idag. Transport med större fordon minskar behovet av bränsle, vilket minskar utsläppen som virkestransporterna orsakar. År 2018 deltog Forststyrelsen i försöken med HCT-transporter med stora fordon.

Behovet av nya vägar övervägs noggrant. Lite fler vägar kommer att byggas i nordöstra Österbotten och Södra Lappland.

SÅLDA JAKT- OCH FISKETILLSTÅND OCH FISKEVÅRDSAVGIFTER 2018 (2017)

Jakttillstånd, st.	65 149 (53 962)
Fisketillstånd, st.	87 883 (82 740)
Antalet personer som betalat fiskevårdsavgiften för ett helt år, st.	174 342 (192 360)

EFFEKTER FÖR DEN LOKALA EKONOMIN AV BESÖKARNA I SKYDDS- OCH REKREATIONSOMRÅDEN 2018 (2017)

	TOTAL INKOMST-EFFEKT, MILJONER EURO	TOTAL SYSSEL-SÄTTNINGSEFFEKT, ÅV	ANTAL BESÖK, GGR
Nationalparker, 40 st.	211,5 (206, 5)	2 105 (2055)	3 167 800 (3 104 700)
Statens strövområden, 5 st.	12,5 (10,9)	132 (116)	263 900 (237 900)
Historiska utflyktsmål, 8 (6) st.	27,2 (6,4)	245 (63)	759 200 (228 800)
Övriga skydds- och rekreativsområden, 8 (6) st.	38,3 (34,5)	386 (348)	609 200 (539 500)
Totalt	289,5 (258,3)	2 868 (2 582)	4 800 100 (4 110 900)

VÄRDET PÅ STATENS MARK HÖJS MED MARKFÖRÄDLING

Markförädling, det vill säga förvärv, försäljning, utarrendering och planering av fastighetsegendom, höjer värdet på statens mark- och vattenegendom under hållbara former samt skapar förutsättningar för mångsidig bioekonomi och lokalt företagande. Forststyrelsens förvärv, överlåtelse och utarrendering av fast egendom samt [principerna](#) (på finska) och tillvägagångssätten för beviljade av särskilda rättigheter regleras i lag.

Forststyrelsens markförvärv och markförsäljning regleras enligt jord- och skogsbruksministeriets resultatstyrning. Om man ser till markarealens omfattning köper Forststyrelsen mest mark för försvarsmaktens och Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s behov. År 2018 förvärvades cirka 1 700 hektar mark för dessa ändamål. Förvärv gjordes också för fröplantagernas och naturskyddets behov. Cirka 700 hektar skogsmark såldes. Försäljningen inriktades i första hand på relativt små separata skiften, vilket förbättrade fastighetsstrukturen i statens markområden.

Forststyrelsen sålde cirka 120 tomter under 2018. Av dessa var cirka 50 tomter i turistcentra och 70 strandtomter eller andra tomter. Cirka 60 nya tomter har arrenderats ut. De överlåtna tomternas areal är totalt cirka 90 hektar.

Hösten 2018 såldes cirka 107 hektar mark på norra sidan av det befintliga utmålet till Suurikuusikko guldgruva i Kittilä (Agnico Eagle Finland Oy). Ytterligare 270 hektar mark utarrenderades för utvidgning av utmålet. Affärerna gör det möjligt för gruvbolaget att inleda förberedelserna. Det egentliga byggandet kan börja först när alla tillstånd har beviljats. Miljöansvaret och intressentgruppernas farhågor beaktades med stränga avtalsvillkor och avsevärda säkerheter.

År 2018 såldes också en hotelltomt i det detaljplaneade området Ruka Valley. Rukakeskus Oy har redan börjat bygga ett hotell på tomten. Samtidigt byggs en gondollift som förenar de fordonsfria byområdena på den nya östra och den gamla västra sidan.

UPPDATERINGEN AV PLANLÄGGNINGSPRINCIPERNA INLEDDES

Planläggningen har en särskild betydelse för livskraften i glesbebyggda regioner. Planläggning av tomter för fritidsbostäder skapar möjligheter till rekreation i det fria.

Planläggningen på Forststyrelsen styrs av planläggningsprinciper fastställda av staten i egenskap av ägare. I dessa beaktas natur-, rekreations- och kulturvårderna, allemansrätten samt de samhälleliga förpliktelserna i anslutning till rennäringen och samekulturen.

Uppdateringen av principerna bereddes 2018. I arbetet beaktas hur effekterna av lagen om Forststyrelsen, de ägarpolitiska riktlinjerna samt Forststyrelsens allmänna samhälleliga förpliktelser, verksamhetens resultat och andra mål kan samordnas i planeringen av markanvändningen. Olika former av markanvändning, såsom förnybar energi, fiskodling, gruvärenden och användning av vattentillgångar, är viktiga i planeringen.

ARBETSTILLFÄLLEN FÖR FÅNGAR VID ÖPPNA ANSTALTER

Forststyrelsens Naturtjänster har i mer än tio år samarbetat regelbundet med Brottsförhållningsmyndigheten (RISE). Forststyrelsen erbjuder fångar vid öppna anstalter möjlighet att arbeta med finansiering ur Brottsförhållningsmyndighetens och Forststyrelsens budgetar.

Forststyrelsens arbetsplatser är en del av fångarnas rehabilitering på vägen mot frigivning. Arbetet stärker tron på de egna kunskaperna och förmågan särskilt om det handlar om det första anställningsförhållandet. I anslutning till arbetet ges också Green Care-rehabilitering i naturen.

År 2018 kunde Forststyrelsen med hjälp av fångarbetet bygga och underhålla servicekonstruktioner i Noux, Sibbo storskog och Liesjärvi nationalparker samt på Skanslandet och i Evois strövområde.

REHABILITERANDE VERKSAMHET 2018 (2017)

Sysselsatta fångar vid öppna anstalter, åv	55 (59)
--	---------

REKREATION OCH TURISM

LIKVÄRDIGA TJÄNSTER FÖR ALLA

De rekreationstjänster som Forststyrelsen tillhandahåller används av miljontals människor varje år. Målet är att producera och tillhandahålla likvärdiga naturupplevelser och -tjänster för alla.

Mångsidiga rekreativmöjligheter i naturen beaktas i de planer som utarbetas för både skyddsområdena och mångbruksskogarna. I planeringen används data från besökarenkäter och -mätningar samt tillståndsstatistikens uppgifter om antalet jägare och fiskare. I planeringen beaktas också respons från kunderna och intressentgrupperna samt de lärdomar som utvecklingsprojekt för likvärdiga tjänster för naturmotion ger.

Forststyrelsen upprätthåller tiotals tillgängliga utflyktsmål, som lämpar sig exempelvis för personer som rör sig med hjälpmedel eller personer som söker lätta leder. När dessa byggs följer man i mån av möjlighet också rekommendationerna för tillgänglighet. Naturumen och Forststyrelsens övriga kundservices-tällen är nästan undantagslöst tillgängliga byggnader.

HÅLLBAR TURISM I NATURSKYDDSDOMRÅDEN OCH MÅNGBRUKSSKOGAR

Många [naturturismföretag](#) drar fördel av Forststyrelsens områden och friluftskonstruktioner i sin affärsverksamhet. Samarbetet grundar sig på avtal och följer [principerna för hållbar naturturism](#).

Med tanke på det mervärde turismen tillför naturområdena är det viktigt att se till att rekreativbruket och naturturismen är hållbara. År 2018 uppdaterade Forststyrelsen metoden för uppföljning av hållbarheten. Den uppdaterade metoden används redan i Hossa, Koli och Ylläs-Pallastunturi nationalparker. Uppföljningen av hållbarheten hänger samman med principerna för hållbar turism i Forststyrelsens skyddsområden. I framtiden kommer metoden att användas i alla områden där turismen spelar en viktig roll eller naturen är speciellt känslig för effekterna av användningen.

REKREATION OCH TURISM

WEBBPLATSEN FÖRBÄTTRADES

Forststyrelsen administrerar och utvecklar webbtjänster för dem som rör sig i naturen. Webbtjänsten Utinaturen.fi utvecklades 2018 genom att förbättra i synnerhet sökfunktionerna och åtkomligheten. Även utvecklingen av tjänsten Retkikartta.fi fortsatte 2018 och den uppdaterade karttjänsten blir klar under 2019.

AVGIFTSFRIA DIGITALA TJÄNSTER
MED ANKNYTNING TILL REKREATION 2018 (2017)

Utinaturen.fi	2 255 061 (2 067 366)
Eräluvat.fi	770 969 (727 117)
Suurpedot.fi	222 878 (213 000)
Utflyktskarta.fi	3 895 991 (4 029 148)

ENHETLIGT NÄTVERK
AV SNÖSKOTERLEDER
I DE SNÖRIKASTE OMRÅDENA

Åren 2017–2018 utreddes möjligheterna att utveckla förutsättningarna för snöskoteråkning som en del av en hållbar naturturism. [MOKEMA-projektet](#) (på finska) var i första hand inriktat på de snörikaste områdena i Finland, det vill säga planeringsområdet Norra Österbotten. I projektområdet planerades ett enhetligt nätverk av snöskoterleder mellan de viktigaste aktörerna inom turismbranschen och bosättningscentrumen. Utöver huvudnätverket av leder föreslås också ett antal sidoleder, som till största delen grundar sig på befintliga leder. Som ett andra resultat av projektet tillkom en plan för enhetlig bruksavgift för lederna.

NÄTVERKET AV SKOGSBILVÄGAR
ÄR VIKTIGT FÖR REKREATIONEN

De vägar som byggts för skogsbruket har visat sig utgöra en viktig infrastruktur för rekreationen på statens marker. Rekreativbruket i mångbruksskogarna har utretts i samband med naturresursplaneringen i Kajaland, Södra Finland och Österbotten. Arbetet fortsatte sommaren 2018 i det område som omfattas av Lapplands naturresursplan.

Utredningarna visade att vägnätets största användargrupp är rekreationsanvändarna: deras andel av användningen av skogsvägarna var cirka 85 procent. Det är svårt att uppskatta antalet besök i mångbruksskogarna exakt, men enligt utredningarna uppskattades antalet besök årligen till cirka en halv miljon i Kajaland, cirka en miljon i Södra Finland och cirka 900 000 i Norra Österbotten.

Beräkningsmetoden utvecklas kontinuerligt. I Lappland kompletterades utredningen av vägnätet sommaren 2018 i samarbete med nätoperatören Telia. Pilotprojektet utredde antalet besök i mångbruksskogarna och skyddsområdena i regionen Olos–Levi–Ylläs utifrån uppgifter från mobiltelefonnätet.

VÄGAR OCH SNÖSKOTERSPÅR
I MÅNGBRUKSSKOGARNA 2018 (2017)

Skogsvägar, statens marker	36 000 (36 000)
Iståndsatta vägar 2017	460 (440)
Byggda vägar 2017	110 (100)
Moottorikelkkaurat	(4 204)

REPARATIONSSKULDEN
FÖR UTFLYKTSMÅLEN
GER ANLEDNING TILL ORO

För att nationalparkernas, strövområdenas och de historiska utflyktsmålen ska kunna tryggas krävs att utflyktsmålen är i gott skick. Antalet besökare har ökat och en betydande reparationsskuld har uppstått under årens lopp. Reparationsskulden för utflyktsmål som används för rekreation och turism uppgår till totalt 39,5 miljoner euro. Kulturarvsobjektens reparationsskuld är 70,3 miljoner euro.

År 2018 var debatten livlig kring reparationsskulden för friluftskonstruktionerna. Under våren diskuterades frågan i riksdagen. Forststyrelsen fick också mängder av respons angående friluftskonstruktionernas skick.

En del av reparationsskulden kan täckas med tilläggsfinansiering från staten. Besökarnas växande förväntningar ger upphov till tryck på utveckling; avsikten är att i framtiden i allt högre grad tillhandhålla tjänster med utgångspunkt i efterfrågan.

Hösten 2018 rasade den populära Lapinsalmi hängbro i Repovesi nationalpark. Orsaken visade sig vara att fästnanordningen som höll fast brons bärkabel gått sönder. Efter olyckshändelsen utredde Forststyrelsen [skicket på alla sina hängbroar](#) (på finska).

Naturtjänsternas praxis och skyldigheter enligt konsument säkerhetslagen behandlades tillsammans med Säkerhets- och kemikalieverket (TUKES). Samtidigt uppdaterades Naturtjänsternas säkerhetsanvisningar för kunderna. Man arbetar också med att införa en regional riskbedömningsprocess och utarbetar ett verktyg för riskbedömningen.

Forststyrelsen har aktivt diskuterat med statsförvaltningen om en permanent höjning av nivån på basfinansieringen för de offentliga förvaltningsuppgifterna i syfte att betala av reparationsskulden.

REKREATION OCH TURISM

NATURTURISMEN STÖDDES SOM ETT SPETSPROJEKT

Med hjälp av regeringens spetsprojekt Turism 4.0 utvecklade Naturtjänsterna tjänsterna i terrängen vid många populära utflyktsmål. Ödestugor i Lappland rustades upp i nationalparkerna och leder och rastplatser underhölls såväl i Lappland som i Inre Finland och vid kusten. Även uppdateringen av webbtjänsten Utinaturen.fi genomfördes till största delen med medel från spetsprojektet, som koordinerades av arbets- och näringsministeriet. En del tilläggsfinansiering beviljades av miljöministeriet i den andra tilläggsbudgeten 2017 samt av EU.

FRILUFTSKONSTRUKTIONER I NATIONALPARKER, STATENS STRÖVOMRÅDEN OCH ANDRA SKYDDSOCH REKREATIONSOMRÅDEN 2018 (2017)

Skyltning och vägledning	3 943 (3 998)
Ödestugor och hyresstugor	420 (418)
Rastplatser	2 792 (2 853)
Konstruktioner för båtliv	573 (583)
Torrtoaletter och avfallshantering	2 167 (2 249)
Vedförsörjning	1 598 (1 641)

FRILUFTSLEDER I NATIONALPARKER, STATENS STRÖVOMRÅDEN OCH ANDRA SKYDDSOCH REKREATIONSOMRÅDEN 2018 (2017)

Friluftsleder och naturstigar	5 113 (6 158)
Skidleder och -spår	1 302 (2 196)
Båt- och vattenleder	961 (716)
Snöskoterspår och -leder	3 892 (3 706)

KOMMUNERNA VILL HA JÄMLIK UTVECKLING AV FRILUFTSTJÄNSTERNA

Forststyrelsens friluftstjänster tillhandahålls i huvudsak med statlig budgetfinansiering. Basanslaget har länge legat på samma nivå, trots att antalet utflyktsmål och besök har ökat. De utflyktsmål som i första hand underhålls är leder och rastplatser som är i livlig användning. De används av ett stort antal rekreationsanvändare och viktiga dragplåster för turismen.

Det har uppskattats att cirka tio procent av rastplatserna och fem eller sex procent av konstruktionerna är i dåligt skick och kräver omedelbara reparationsåtgärder.

De flesta kommuner som ligger på längre avstånd från nationalparker och strövområden har i sina utlåtanden framfört oro över att den regionala jämlikheten blir lidande då utvecklingsåtgärderna fokuseras på de utflyktsmål som används mest.

Forststyrelsen diskuterar alla rivningsbeslut öppet med intressentgrupperna och de centrala aktörerna. Man har till största delen goda erfarenheter av att överlåta ansvaret för underhållet av rastplatserna till

exempelvis lokala grupper och föreningar. Samförstånd har också nåtts om de flesta rivningsobjekten.

Samtidigt som en del rastplatser rivits har nya rastplatser byggts och en stor del av de rastplatser som underhålls har moderniserats eller fått bättre utrustning.

Forststyrelsen har inga tidtabeller för rivningen av friluftskonstruktioner. Avgörande med tanke på framtiden är hur Naturtjänsternas finansiering utvecklas.

VÄLBEFINNANDE OCH HÄLSA

FORSTSTYRELSEN OCH SAMARBETSPARTNERNAS FRÄMJAR MÖJLIGHETERNA ATT RÖRA SIG I DET FRIA

Forststyrelsens Naturtjänster och Jakt- och fisketjänster genomför det hälsofrämjande programmet Värmående natur, välmående människor, som pågår fram till 2025. Programmets huvudsakliga syfte är att visa hur den mångformiga naturen förbättrar finländarnas hälsa och ökar det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet. Ett gemensamt mål är att inspirera människorna att röra sig och vistas i naturen oftare och längre. Att röra sig i det fria aktiverar människorna och främjar hälsan, oberoende av ålder och kondition. Programmet genomförs i samarbete med olika partner i form av tre projekt.

Under de senaste åren har man fått mycket mer information om hur människans hälsa och välbefinnande förbättras av att vistas och röra sig i naturen. Responserna från Forststyrelsens besökarundersökningar stöder denna uppfattning – besökarna upplever att utflykter i naturen ger många slags hälsoeffekter.

SAMARBETSPROJEKT MED OLIKA PARTNER 2018

MÅL

Mer motion från naturen (2017–2019)	Att främja hälsa och välbefinnande bland barn och ungdomar genom att de rör på sig mer ute i naturen.
Stigen till naturen (2017–2019)	Att främja likvärdiga möjligheter att röra sig i naturen.
Aktiv i naturen (2018–2020)	Att engagera och stötta personer, i synnerhet män, som löper risk för att bli utslagna med hjälp av meningsfull aktivitet i en naturmiljö. Permanent samarbetsmodeller utvecklas mellan rehabiliteringsaktörerna och aktörerna som ansvarar för naturmiljön.

VÄLBEFINNANDE OCH HÄLSA

VÄLBEFINNANDET
FRÅN NATUREN ÖKADE

År 2018 företogs cirka 6,9 miljoner besök i nationalparker, strövområden och andra skyddsområden och utflyktsmål som har ett betydande rekreativvärde. Antalet besök i mångbruksskogarna har uppskattats till ungefär en halv miljon i Kajaland och till ungefär en miljon i Södra Finland utifrån de utredningar om användningen av vägarna som gjordes 2015 och 2016.

De som rör sig i naturen upplever att besöken i nationalparkerna ger betydande positiva effekter för hälsan och välbefinnandet. Enligt besökarundersökningar upplever över 88 procent av dem som besöker naturområden och historiska platser i skyddsområdena att besöket har gett ganska stora eller stora effekter för hälsan och välbefinnandet. Besökarna uppskattade att nyttan för hälsan och välbefinnandet motsvarar ett värde av 110 euro/besök i ett skyddsområde och 200–300 euro/besök i en mångbruksskog.

De som hade skaffat sig ett jakt- eller fisketillstånd tillbringade totalt 400 000 dagar i vildmarken och uppgav i en uppföljningsenkät att de upplevde att jakt- och fisketurerna haft en positiv effekt för välbefinnandet. Nio av tio jägare och åtta av tio fiskare ansåg att föregående utflykt hade gett avkoppling, förbättrat den fysiska konditionen och stärkt kamratrelationerna.

KUNDNÖJDHET OCH EFFEKTER FÖR
VÄLBEFINNANDET 2018 (2017), SKALA 1–5

Kundnöjdhet bland jägare med tillstånd	3,76 (3,70)
Kundnöjdhet med fiskare	3,70 (3,70)
Kundnöjdhet med naturumen och terrängservicen	4,4 (4,34)
Upplevda effekter för hälsan och välbefinnandet i skyddsområden och vid historiska objekt (sociala, psykiska och fysiska)	4,37 (4,36)

STRÖVOMRÅDEN SOM
UTVECKLAS ÄR ÖPPNA
FÖR PRIVATA INVESTERINGAR

I ett projekt som jord- och skogsbruksministeriet startade tillsammans med Forststyrelsen våren 2018 vill man höja strövområdenas status och främja en aktiv utveckling av områdena. Arbetet gäller de statliga strövområdena som inrättats med stöd av lagen om friluftsliv, det vill säga Evois, Ruunaa, Kylmäluoma, Ule träsk och Iso-Syöte.

Tidigare hade samtliga ansvarsområden inom Forststyrelsen ansvaret för verksamheten i strövområdena. Från och med början av 2019 har Fastighetsutveckling huvudansvaret.

Utvecklingen av strövområdena har granskats närmare också med tanke på områdenas besökare och företagare. Projektet har dessutom utrett vilka typer av arrende- och samarbetsavtal man ingår med företagen samt på vilka villkor privata investeringar kan tillåtas i områdena. Sådana investeringar ska anpassas till området som helhet och får inte störa den övriga användningen eller skyddsvärdena. Byggandet görs systematiskt med beaktande av regionens företag, städer eller kommuner och andra visioner. Inom en nära framtid kommer en masterplan att göras upp för områdena med anknytning till skötsel- och användningsplanerna.

FRIVILLIGVERKSAMHET

BRA FÖR MÄNNISKAN OCH NATUREN

Forststyrelsens nationalparker och andra skyddsområden erbjuder möjligheter till frivilligverksamhet runt om i Finland. Den vanligaste verksamheten är att naturintresserade deltar i artobservationer eller talkoläger där man vårdar kulturlandskap genom slätter och röjning. Vildmarksfostran för barn och unga stöds också med frivilliga insatser. Organisationer, nationalparkernas vänföreningar och företag är samarbetspartner när evenemang och talkon ordnas.

Exempelvis i juli 2018 samlade huvudstadsregionens scouters distriktsläger Kliffa fler än 5 000 lägerdeltagare till Evois strövområde. Scouterna iståndsätte en bäck för att ge öringen skydd och lekplatser. Forststyrelsen planerade projektet och NTM-centralen beviljade tillstånd för iståndsättningen.

HERDEVECKORNAS POPULARITET ÖKADE

Under Forststyrelsens populära herdeveckor hyr Forststyrelsen ut en gård i en nationalpark för en vecka till en herde som förbinder sig att sköta djuren på gården under den tiden. Hyresintäkterna används till att vårda naturskyddsområdet kring gården och skaffa betesdjur till området.

Verksamheten värnar om värdefulla vårdbiotoper och bevarar naturens mångfald, eftersom får och kor är de bästa kulturlandskapsvårdarna i skyddsområdena. En vecka mitt i naturen bidrar också till herdarnas fysiska och psykiska hälsa, lindrar stress och förbättrar motståndskraften.

Forststyrelsens herdeveckors popularitet har fortsatt att växa 2018. Totalt 156 herdeveckor på tolv olika platser delades ut. Forststyrelsen fick totalt 8 483 ansökningar (2017: 4 767 ansökningar) till de olika gårdarna.

FINSKA NATURENS DAG MED I ALMANACKAN

Forststyrelsen har utvecklat och genomfört programmet för den senaste nationella högtidsdagen, Finska naturens dag, sedan flera år tillbaka. Dagen har firats den sista lördagen i augusti sedan 2013. Dagen koordineras av Finlands miljöcentral, Finlands naturskyddsförbund, Forststyrelsens Naturtjänster, YLE Natur, Finlands Scouter, Finlands Hjärtförbund, Finlands natur- och miljöskolförbund och Suomen Latu.

År 2018 beslöt Helsingfors universitets almanacksbyrå, som ansvarar för de nationella högtidsdagarna och namnsdagarna, att göra Finska naturens dag till en officiell högtidsdag i almanackan. Ändringen införs i kalendern från och med 2020.

TUSENTALS BARN STIFTADE BEKANTSKAP MED JAKT- OCH FISKETRADITIONER

Forststyrelsens vildmarksfaddrar är entusiastiska fiskare och jägare som frivilligt vägleder och uppmuntrar barn och unga att röra sig i naturen.

År 2018 prioriterade verksamheten internationellt samarbete: man stiftade bekantskap med frivilligarbete i andra EU-länder och ordnade vildmarksfadderkontroller för europeiska skogspedagoger. Under året nådde de frivilliga vildmarksfaddrarna fler än 7 000 barn och unga samt cirka 900 lärare vid evenemang som arrangerades tillsammans med samarbetspartner, såsom tävlingarna i vildmarksfärdigheter för elever i åk 7 i huvudstadsregionen och Finlands 4H-förbunds kampanj för viltkännedom.

VILDMARKSFADDERVERKSAMHET 2018 (2017)

Evenemang inom frivilligverksamheten	60 (84)
Antal frivilligarbetare	125 (148)

TRYGGANDET AV KULTURARVET

MÄNGDEN KULTUREGENDOM SOM SKA FÖRVALTAS HAR ÖKAT

Forststyrelsen förvaltar 500 skyddade byggnader och över 6 000 fasta fornlämningar som skyddats med stöd av lagen om fornminnen samt 10 000 andra kulturarvsobjekt.

Den kulturhistoriska fastighetsförmögenheten som Forststyrelsen ansvarar för har ökat betydligt de senaste tio åren. De arkeologiska objekt – medeltida borgen, borgberg och värdefulla byggnader – som överförts från Museiverket kräver specialkunnande och medel för att objektens underhåll ska fortsätta oavbrutet. På Skanslandet finns många olika sten- och betongkonstruktioner, avförda kanoner och värdefulla kasernbyggnader. Det samma gäller Öro och Katanpää fästningar, som har tagits med i nationalparker områden. De kulturhistoriskt värdefulla objektens reparationskostnader är 62 miljoner euro.

På grund av de knappa resurserna har man tvingats prioritera skötseln av kulturobjekten. År 2018 gick man igenom byggnadsarvet och de arkeologiska objekten som omfattas av de offentliga förvaltningsuppgifterna och valde ut de objekt som fortsättningsvis ska förvaltas av Naturtjänster. Värdefulla objekt har fått nytt liv som bland annat hyresstugor, fåraherdegårdar och sevärdheter i skyddsområden, eftersom det är bästa sättet att trygga objektets skötsel. En förutsättning är att objektets skyddsvärden inte äventyras. Kostnaderna för att underhålla de värdefulla objekt som förvaltas av Naturtjänster har med god skötsel uppskattats till cirka tre miljoner euro om året.

År 2018 utredde en utomstående arkeolog hur kulturarvsobjekten bevarats i mångbruksskogarna i Lappland. Objekten hade beaktats väl i åtgärderna. Vid ett objekt hade emellertid en fångstgrop skadats svårt till följd av markberedning. Utbildningen i att beakta och skydda kulturarvsobjekten utökas.

ÄRJÄNSAARI I ULE TRÄSK ISTÅNDSÄTTIS SAKTA MEN SÄKERT

År 2018 iståndsätte Forststyrelsen byggnader på Ärjänsaari i Ule träsk med hjälp av projektfinansiering. Staten köpte ett 270 hektar stort område av UPM-Kymmene Abp och inrättade det som Ärjänsaari naturskyddsområde 2017. På ön finns utöver värdefull natur också ett delvis skyddat byggnadsarv samt fornminnesobjekt.

De semesterstugor som UPM Kymmene en gång lät bygga på ön rustades upp under sommaren inom ramen för projektet Paratiisin ovet aukeavat. Den ena byggnaden blir en fåraherdestuga som ingår i Forststyrelsens koncept med fåraherdeveckor. Den andra stugan rustas upp till sommarcafé på ön. Arbetet med att renovera de skyddade byggnaderna som bibehållits i ursprungligt skick är tidskrävande och många typer av expertis behövs. Det tar länge att reparera objekten på Ärjänsaari med endast projektfinansiering och det främjar inte heller objektens användbarhet eller bevarandet av deras skyddsvärden.

KVALITATIV KULTURMILJÖINFORMATION FÖR GEMENSAMT BRUK

Uppgifter om kulturarvsobjekten har registrerats i Forststyrelsens geografiska informationssystem. År 2017 tog Forststyrelsen i bruk ett nytt geografiskt informationssystem, PAVE, som är en del av miljöförvaltningens gemensamma datasystem ULJAS. Informationen i PAVE kompletteras fortlöpande och är tillgänglig i anslutning till normal åtgärdsplanering.

Åren 2016–2018 arbetade Forststyrelsen med att förbättra kvaliteten på den digitala geografiska informationen och möjliggöra dataöverföring inom ramen för Sipiläs regerings spetsprojekt KIRA-digi. Projektdelen Kulturmiljöinformation för gemensamt bruk! sköttes av Forststyrelsen i samarbete med Museiverket och Finlands miljöcentral SYKE.

Inom projektet producerades Forststyrelsens första informationsprodukter som det är möjligt att dela offentligt via ett gränssnitt. Målet är att överlåta uppgifter om kulturobjekten till bland annat Museiverket och på så sätt göra dem tillgängliga för alla medborgare.

Forststyrelsens Naturtjänster är först i Finland med att fastställa kvalitetsindikatorer för informationen om skyddade byggnader och arkeologiska objekt. Datasystemet PAVE uppdateras med kvalitetsresultatet.

TRYGGANDE AV RENNÄRINGEN INOM RENSKÖTSELOMRÅDET

RENSKÖTSEL OCH FORMER AV MARKANVÄNDNING SAMORDNAS MED AVTAL

Renskötseln är en traditionell näring i Norra Finland och den skyddas i renskötsellagen. Utöver rätten att beta fritt på statens mark måste man enligt bestämmelserna i renskötsellagen också förhandla med renskötarna vid planering av åtgärder som väsentligt inverkar på renskötseln.

Mer än 80 procent av den mark som Forststyrelsen förvaltar och 70 procent av den skogsmark som omfattas av skogsbruket finns i renskötselområdet. Av all mark som Forststyrelsen förvaltar finns 52 procent och av den skogsmark som omfattas av skogsbruket finns 29 procent i det särskilda renskötselområdet, där användningen av statens mark inte väsentligt inverkar på renskötseln.

Samordningen av Forststyrelsens verksamhet och renskötseln styrs av ett avtal med Renbeteslagsföreningen från 2012 och i samernas hembygdsområde av ett [avtal](#) mellan Sametinget, skoltarnas bystämma, renbeteslagen i sameområdet och Forststyrelsen från 2014.

Renbeteslagen erbjuds på förhand möjlighet att påverka avverknings-, markberednings- och vägbyggnadsplaner. Kartor med förklaringar skickas till renbeteslagets renvärd. Renvärden har tre veckor på sig att godkänna planen, lämna förslag till ändringar eller meddela att förhandlingar behövs. Om inget svar lämnas anser Forststyrelsen att planen kan genomföras.

År 2018 fördes två avtalsenliga förhandlingar med Renbeteslagsföreningar, en med Sametinget och 47 inom Forststyrelsens skogsteam. De ärenden som diskuterades mest var de olägenheter som jakthundar medför, regleringen av markberedningen samt grindarna i renstängslen på skogsbilvägar.

Geografisk information om objekt som är viktiga för rennäringen (såsom renstängslen, rörelseriktningar, kalvnings- och betesområden) har gjorts mer exakt med hjälp av TOKAT-material och Forststyrelsens eget material.

SAMARBETET MELLAN RENBETESLAGEN OCH FORSTSTYRELSEN FUNGERAR BRA

Samarbetet mellan renbeteslagen och Forststyrelsen har fungerat som överenskommet. Enligt ett slutarbete som gjorts vid yrkeshögskolan Lapin ammattikorkeakoulu var företrädarna för renbeteslagen med ett enda undantag nöjda eller mycket nöjda med samarbetet. Av tjänstemännen vid Forststyrelsen Skogsbruk Ab var 79 procent nöjda eller mycket nöjda med samarbetet och de övriga med ett enda undantag relativt nöjda. (Ranta, Aki 2018: Paliskuntien ja Metsähallituksen yhteistyö erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettun alueen eteläpuolella)

Enligt en enkät inom ramen för projektet Poronhoito ja metsänkasvatus, som koordinerades av Skogscentralen, fick samarbetet mellan Forststyrelsen och renbeteslagen positiv respons. Man konstaterade också att samarbetet blivit bättre under de senaste åren (Järvenpää, Juha 2018).

SAMORDNING OCH DELAKTIGGÖRANDE

SAMORDNING PÅ VILLKOR FÖR HÅLLBAR ANVÄNDNING

Forststyrelsen förvaltar statens mark- och vattenområden enligt principen om överlappande användning och samordnar olika slags behov av användning. Målet är att få ut så många fördelar som möjligt av samma områden och att effektivt samordna olika önskemål som ställs på områdena.

Med stöd av mångsidiga metoder för planering och delaktiggörande säkerställs att användningen av statens mark- och vattenområden är hållbar. Användningen av områdena planeras i nära växelverkan med intressentgrupperna.

Forststyrelsen ombeds också årligen ge utlåtanden om olika projekt, planer, program och planläggning. År 2018 gav Forststyrelsen nästan 500 utlåtanden. Till antalet flest utlåtanden ges angående malmletning. Olika behov och mål samordnas genom att bereda utlåtandena tillsammans med ansvarsområdena, varefter ansvarsområdet för ärendet i fråga ger utlåtandet.

TVÅ NATURRESURSPLANER PÅGÅR

Naturresursplaneringen är ett viktigt verktyg för Forststyrelsen. Planerings sättet som involverar vida kretsar och bygger på samarbetsmetoder är unikt bland forststyrelserna i Europa. Slutresultatet, det vill säga naturresursplanen, är ett handlingsprogram som styr all verksamheten vid Forststyrelsen på statens mark- och vattenområde som omfattas av planen under hela programperioden.

År 2018 blev [naturresursplanen](#) (på finska) för statens mark- och vattenområden i Mellersta och Norra Österbotten klar. Arbetet med naturresursplanen för Lappland inleddes och planen blir klar i början av 2019. Utöver intressentgrupperna har också medborgarna möjlighet att delta i naturresursplaneringen via en öppen enkät för allmänheten.

Att involvera intressentgruppernas kompetens i planeringsarbetet är en förutsättning för framgång.

SAMORDNING OCH DELAKTIGGÖRANDE

DET OMRÅDESEKOLOGISKA NÄTVERKET UPPDATERAS I LAPPLAND OCH KAJANALAND

Den områdesekologiska planeringen har nära koppling till naturresursplaneringen. Den områdesekologiska planeringen syftar till att säkerställa bevarandet av sådana särskilt viktiga livsmiljöer som det föreskrivs om i skogslagen och i naturvårdslagen samt främja möjligheterna för olika arter att sprida sig mellan skyddsområden och naturobjekt i mångbruksskogarna. Dessutom hjälper det områdesekologiska nätverket till att samordna behov som gäller livsmiljöerna för vilt, landskapsvärden, kulturobjekten och rekreationsbruket.

År 2018 blev uppdateringen av det områdesekologiska nätverket klar i Lappland. I Kajanaland slutförs arbetet med uppdateringen sommaren 2019 och i Österbotten och Södra Finland kommer arbetet snart att inledas. Även medborgarna har möjlighet att delta i uppdateringen av det områdesekologiska nätverket. Exempelvis i Lappland gav allmänheten vid öppna möten och i en webbenkät 1 300 tips om viktiga platser i skogen. Av dessa togs mer än hundra med i det områdesekologiska nätverket.

SKÖTSEL- OCH ANVÄNDNINGSPLANERNA KLARA FÖR HOSSA OCH LAPPLAND

Skötsel- och användningsplaner utarbetas för de naturskydds-, ödemarks- och friluftsområden som förvaltas av Forststyrelsen samt för områdena i Natura 2000-nätverket. Med hjälp av planerna samordnas målen för naturskyddet, rekreationen och den övriga användningen för 10–15 år framåt.

Medborgare och intressentgrupper kan påverka planeringen av skötseln och användningen vid evenemang för allmänheten och i styrgrupper för planeringen, eller ge direkt respons och utlåtanden om planerna. Genom att delaktiggöra får Forststyrelsen information som underlag för planeringen. Det minskar också konflikterna mellan Forststyrelsen och intressentgrupperna samt mellan olika intressentgrupper. Dessutom förbinder sig parterna bättre till målen och lösningarna i planerna. I bästa fall uppkommer bestående samarbete mellan aktörerna i ett område. Nationalparkerna har egna delegationer som fungerar som permanenta kanaler för samarbete och delaktiggörande.

År 2018 blev skötsel- och användningsplanerna för Malla naturreservat och ödemarksområdet Lapska armen klara. Arbetet med skötsel- och användningsplanen för Vätsäri ödemarksområde pågår. Arbetet med skötsel- och användningsplanen för Hossa nationalpark framskred till utkaststadiet. Med hjälp av planen styrs nationalparkens utveckling och målet är att samordna områdets olika användningsformer, såsom turism, rekreation, fiske och jakt, och samtidigt beakta områdets naturvärden.

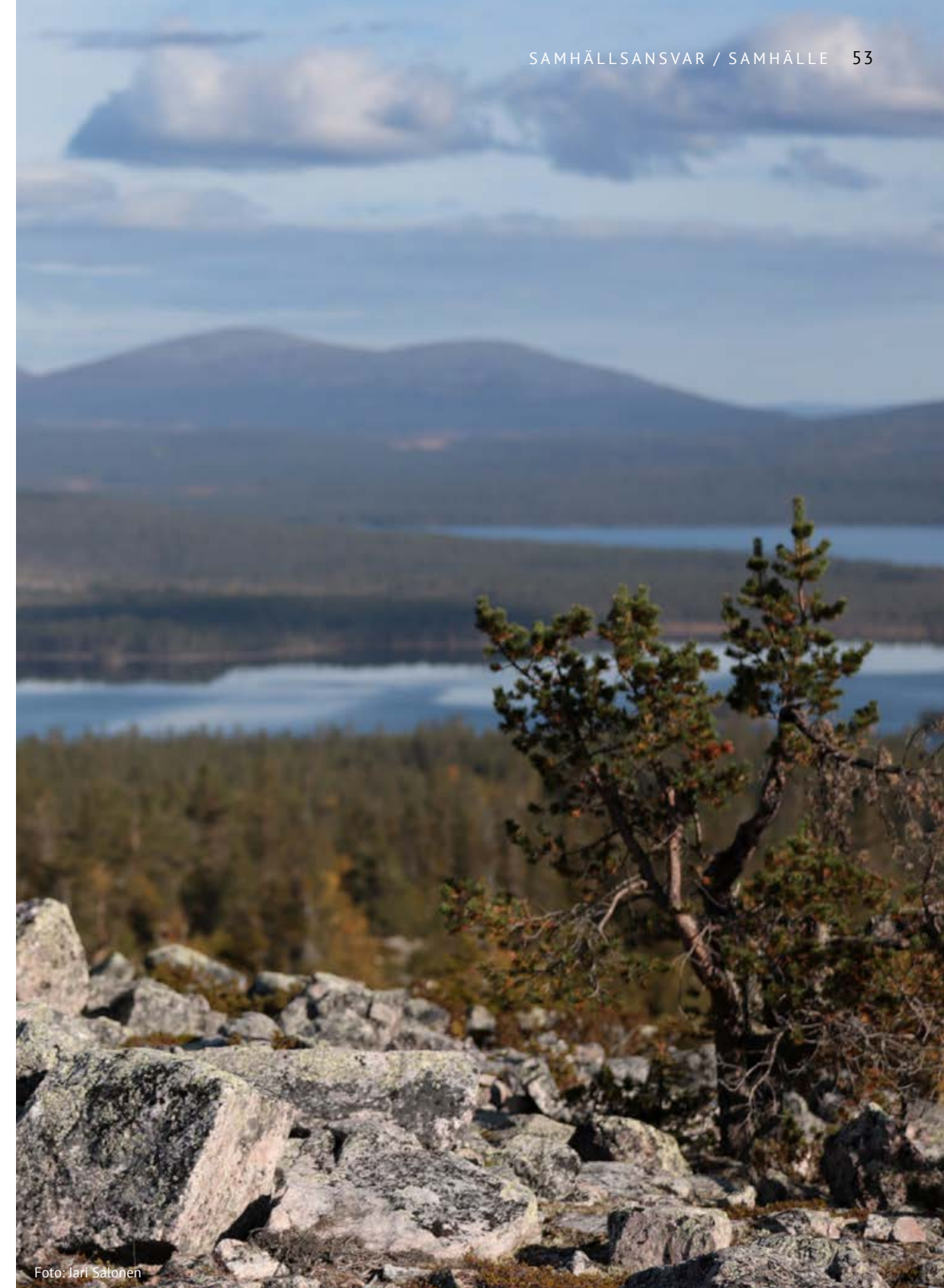

Foto: Jari Salonen

NYCKELTAL / HÅLLBAR ANVÄNDNING AV SKOGAR

	2018	2017	2016	
PEFC-CERTIFIERADE MÅNGBRUKSSKOGAR				
Mångbruksskogarnas areal totalt, ha	4 908 000	4 905 000	4 886 000	1)
varav skogsmark i mångbruksskogar*, ha	3 503 000	3 500 000	3 482 000	1)
varav tvinmark i mångbruksskogar, ha	715 000	715 000	714 000	1)
varav impediment i mångbruksskogar, ha	690 000	691 000	690 000	1)
Mångbruksskog i skogsbruksanvändning, ha	3 602 394	2 900 000	3 033 766	1)
Mångbruksskog i begränsad skogsbruksanvändning, allmänna samhälleliga skyldigheter, ha	255 770	231 400	238 425	1)
varav objekt som begränsats pga. den biologiska mångfalden, ha	23 769	23 800	23 868	1)
varav objekt som begränsats pga. renhushållning, ha	32 451	7 100	7 799	1)
varav objekt som begränsats i syfte att trygga förutsättningarna för samekulturen i samernas hembygdsområde, ha	9 308	5 500	5 496	1)
varav objekt i särskilt betydande rekreatjonsbruk, ha	190 242	195 000	201 262	1)
andelen objekt i begränsad användning av skogsmarksarealen i mångbruksskogar, %	7,1	7	7	1)
Mångbruksskog utanför skogsbruket, allmänna samhälleliga skyldigheter (inga avverkningar/plockhuggning), ha	309 971	322 500	321 389	1)
pga. den biologiska mångfalden, ha	166 530	189 200	187 201	2)
pga. renhushållningen, ha	37 379	31 000	31 441	1)
pga. tryggandet av förutsättningarna för samekulturen i samernas hembygdsområde, ha	100 259	96 600	96 914	1)
varav objekt i särskilt betydande rekreatjonsbruk, ha	5 803	5 800	5 833	1)
andelen objekt utanför skogsbruket av skogsmarksarealen i mångbruksskogar, %	8,6	9	9	1)

	2018	2017	2016	
Fördelningen av skogstyper i mångbruksskogarna				
Lundar och lundartade moar, %	2	2	1,6	1)
Friska moar, %	20	20	25,6	1)
Torra och karga moar, lavmoar, %	75	78	72,8	1)
SKOGSTILLGÅNGAR				
Virkesreserven i mångbruksskogarna, mn m ³	312	313	308	1)
Tillväxten i mångbruksskogarna, mn m ³ /år	11	11	11	1)
AVVERKNING				
Andel som är föremål för avverkning av den totala skogsarealen under det aktuella året, %	2,4	2,1	2,5	1)
Avverkad volym, mn m ³	6,20	5,9	6,06	1)
varav energived, m ³	88000	120 000	242 500	1)
Andelen avverkat virke av årsväxten, %	56	55	55	1)
Andelen beståndsvårdande avverkning av uttaget, ha (%)	64	59	58,5	1)
Andelen förnyelseavverkning av uttaget, ha (%)	29	35,5	35	1)
Andelen specialavverkningar av alla avverkningar, ha (%)	10	5,5	6,4	1)
Andelen energived av det avverkade virket	1	2	4,05	1)

NYCKELTAL / HÅLLBAR ANVÄNDNING AV SKOGAR

	2018	2017	2016	
SKOGSFÖRNYELSE				
Naturligt förnyade av förnyelseobjekten, ha (%)	17,3	13,9	12	1)
Förnyade genom sådd eller plantering av förnyelseobjekten, ha, (%)	82,7	86,1	88	1)
Behandling av markytan	Karga ståndor- ter behandlas inte, annanstans används så lätta beredningsmeto- der som möjligt	Karga ståndor- ter behandlas inte, annanstans används så lätta beredningsmeto- der som möjligt	Karga ståndor- ter behandlas inte, annanstans används så lätta beredningsmeto- der som möjligt	3)
Skydds zoner vid vattendrag	Bredden på en skydds zon varierar mellan 10 och 20 meter beroende bl.a. på typen av vattendrag, marky- tans lutning och jordarten.	Bredden på en skydds zon varierar mellan 10 och 20 meter beroende bl.a. på typen av vatten- drag, markytans lutning och jordarten.	Bredden på en skydds zon varierar mellan 10 och 20 meter beroende bl.a. på typen av vatten- drag, markytans lutning och jordarten.	3)
Fröns och plantors ursprung	Inhemska	Inhemska	Inhemska	3)
MILJÖVÄRDENS KVALITET PÅ ARBETSPLATSERNA INOM SKOGSBRUKET				
Miljövårdens kvalitet på arbetsplatserna inom skogsbruket:				
Naturobjektens särdrag bevarades på arbetsobjekten, %	99,7	99	98,6	4)
Antalet värdefulla naturvårdsträd på förnyelsearealer, st./ha	13,5	12	11,7	4)
Vattenvård vid avverkning, vitsord (på skalan 1–4)	3,9	3,9	3,7	4)
Vattenvård vid iståndsättningsdikning, vitsord (på skalan 1–4)	3,6	3,8	3,66	4)

	2018	2017	2016	
Hyggesbränningar, st.	21	19	18	4)
(Uppkomna skogsbränder, ha)	82	163	33	4)
Förbättring av myrnaturens mångfald, ha totalt	402	745	418	4)
Genom restaurering av livsmiljöer för vilt, ha	147	356	384	4)
Övrig restaurering, ha	225	389	34	4)
DIKNING				
Nydikning av myrar upphört, år	1994	1994	1994	3)
Iståndsättningsdikning av redan utdikade myrar:				
Myrtyper som klassificerats som hotade	Blir utanför iståndsättnings- dikning och andra åtgärder	Blir utanför iståndsättnings- dikning och andra åtgärder	Blir utanför iståndsättnings- dikning och andra åtgärder	3)
Myrtyper som är för karga för virkesproduktion	Blir utanför iståndsättnings- dikning	Blir utanför iståndsättnings- dikning	Blir utanför iståndsättnings- dikning	3)
Myrtyper med bra virkesproduktion	Iståndsätt- ningsdikning med 20–30 års mellanrum	Iståndsätt- ningsdikning med 20–30 års mellanrum	Iståndsätt- ningsdikning med 20–30 års mellanrum	3)
Vattenvård	För alla objekt där iståndsätt- ningsdikning genomförs utarbetas en vattenvårdsplan.	För alla objekt där iståndsätt- ningsdikning genomförs utarbetas en vattenvårdsplan.	För alla objekt där iståndsätt- ningsdikning genomförs utarbetas en vattenvårdsplan.	3)

NYCKELTAL / HÅLLBAR ANVÄNDNING AV SKOGAR

	2018	2017	2016	
GÖDSLING				
Vitaliseringsgödsling i syfte att förbättra näringshalten i jordmånen	På torvmark i allmänhet aska från trä.	På torvmark i allmänhet konstgödsling och aska från trä.	På torvmark i allmänhet konstgödsling och aska från trä.	3)
Tillväxtgödsling i syfte att öka beståndets tillväxt	På objekt där gödsling ger klar ekonomisk fördel, gödseln väljs efter objektet	På objekt där gödsling ger klar ekonomisk fördel, gödseln väljs efter objektet	På objekt där gödsling ger klar ekonomisk fördel, gödseln väljs efter objektet	3)
Skydd av vattendrag	En skyddszon lämnas kvar	En skyddszon lämnas kvar	En skyddszon lämnas kvar	3)
VÄGNÄT OCH TRANSPORTER				
Skogsvägar på statens marker, km	36 000	36 000	36 000	1)
Andelen iståndsatta (grundligt renoverade) vägar, km	460	440	625	1)
Omfattningen av nya byggda vägar, km	110	170	190	1)
Mängder transporterat virke:				
Biltransport, % (miljoner m ³)	72 (4,52)	73 (4,19)	73,7 (4,53)	5)
Tågtransport, % (miljoner m ³)	27 (1,73)	26 (1,48)	25,0 (1,54)	5)
Flottning och fartygstransport, % (miljoner m ³)	1 (0,07)	1 (0,07)	1,3 (0,08)	5)
Totalt, miljoner m ³	6,30	5 747 000	6 150 000	5)
Antalet personer som använder skogsvägar i samband med rekreation, %	85	85	85	6)

	2018	2017	2016	
SKOGSBRUKET I SAMERNAS HEMBYGDSOMRÅDE	Principerna kring skogsbruket och renskötseln fastställs i förhandlingar mellan Forststyrelsen, Sametinget och Skolträdet.	Principerna kring skogsbruket och renskötseln fastställs i förhandlingar mellan Forststyrelsen, Sametinget och Skolträdet.	Principerna kring skogsbruket och renskötseln fastställs i förhandlingar mellan Forststyrelsen, Sametinget och Skolträdet.	3)
Av samernas hembygdsområde:				
I skogsbruksanvändning, %	8	8	8	1)
I begränsad skogsbruksanvändning, %	2	2	8	1)
Utanför skogsbruksanvändningen, %	90	90	84	1)

* Skogsbruksmarkerna har uppdelats enligt nordisk skogsbruksklassificering utifrån virkesproduktionsförmågan: i skogsmarker är beståndets årliga tillväxt i medeltal minst 1 m³/ha; på tvinmark 0,1–1 m³/ha och på impediment mindre än 0,1 m³/ha.

Källa:

- 1) GIS-systemet Silvia
- 2) GIS-systemet Uljas
- 3) Miljöguide för skogsbruket
- 4) Miljöuppföljning av skogsbruket
- 5) Skogsbrukets rapporteringssystem
- 6) Metsätiestön käytön selvitys (2014 Kainuu, 2015 Etelä-Suomi, 2017 Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa)

NYCKELTAL / KULTURARV, NATURSKYDD, MARK- OCH VATTENEGENDOM

	2018	2017	2016
DEN KULTURHISTORISKA FASTIGHETSFORMÖGENHETEN			
Objekt som skyddats med stöd av lag			
Byggnader och konstruktioner, st.	472	442	395
Fornlämningar, st.	6 120	6 120	6108
Övriga kulturhistoriska objekt, st.	12 722*	13 040*	13 006*

* Det kan finnas fler konstruktioner på ett och samma objekt.

Källa: Det geografiska informationssystemet PAVE

	2018	2017	2016
SKYDD AV ARTER OCH NATURTYPER			
Areal för restaurering och naturvård, ha	6 219	5 746	5 738
Uppföljningen av statusen hos direktivarter och de mest hotade arterna, antalet granskningar av artförekomster, st.	14 349	6 409	8 536
TILLSTÅNDET HOS NÄTVERKET NATURA 2000 OCH NATURSKYDDSNÄTVERKET			
Antalet Natura-områden där en bedömning av tillståndet har utförts	272	535	269
LIVSKRAFTEN HOS VILT- OCH FISKBESTÅNDEN, ANSVARSFULLHETEN I JAKT OCH FISKE			
Antalet händelser inom jakt- och fiskeövervakningen, st.	8 650	10 791	11 278
Andelen brott mot lag eller tillstånd som konstaterats av alla granskningar, %	9,8	9,8	10,1

Källa: Verksamhetsberättelse och bokslut för Forststyrelsens enhet Offentliga förvaltningsuppgifter

	2018	2017	2016
MARK- OCH VATTENEGENDOM			
Förvaltade mark- och vattenområden, ha	12 558 000	12 548 000	12 541 000
Förvaltade markområden totalt, ha	9 139 000	9 131 000	9 124 000
Skogsmark i mångbruksskogar i skogsbruksanvändning*, ha (%)	3 481 000 (38)	3 479 000 (38)	3 482 000 (38)
Tvinmark i mångbruksskogar i skogsbruksanvändning*, ha (%)	713 000 (8)	713 000 (8)	714 000 (8)
Impediment i mångbruksskogar i skogsbruksanvändning*, ha (%)	689 000 (8)	690 000 (8)	690 000 (7)
Lagstadgade skyddsområden, ha (%)	1 760 000 (19)	1 756 000 (19)	1 519 000 (17)
Ödemarksområden, ha (%)	1 377 000 (15)	1 377 000 (15)	1 377 000 (15)
Skyddsprogram, ha (%)	393 000 (4)	390 000 (4)	613 000 (7)
Övriga specialområden, ha (%)	726 000 (8)	726 000 (8)	729 000 (8)
Förvaltade vattenområden totalt, ha	3 419 000	3 417 000	3 417 000
Lagstadgade skyddsområden, ha (%)	238 000 (7)	238 000 (7)	235 000 (7)
Allmänna vattenområden, ha (%)	2 663 000 (78)	2 663 000 (78)	2 663 000 (78)
i havsområden, ha	2 555 000	2 555 000	2 555 000
i insjödistrikten, ha	108 000	108 000	108 000
Övriga vattenområden, ha (%)	518 000 (15)	516 000 (15)	519 000 (15)

* Skogsbruksmarkerna har uppdelats enligt nordisk skogsbruksklassificering utifrån virkesproduktionsförmågan: i skogsmarker är beståndets årliga tillväxt i medeltal minst 1 m³/ha; på tvinmark 0,1–1 m³/ha och på impediment mindre än 0,1 m³/ha.

Källa: GIS-systemet Silvia

NYCKELTAL / PERSONAL

	2018	2017	2016
ANTAL ANSTÄLLDA			
Antal anställda, pers.	1 159	1 224	1 481
varav visstidsanställda, pers.	135	127	207
Antal anställda per ansvarsområde och dotterbolag, pers.			
Skogsbruk Ab	499	558	735*
Offentliga förvaltningsuppgifter**	500	501	580
Servicecenter	-	46	50
Koncernfunktioner	104	58	55
Fastighetsutveckling***	42	45	47
Siemen Forelia Oy	13	14	12
MH-Kivi Oy	1	2	2
Antal anställda på huvudkontoret, pers.	147	156	160
Antal anställda utanför huvudkontoret, pers.	1 012	1 068	1254
De beträffande antalet anställda största verksamhetsställena, pers.	Rovaniemi (129)	Rovaniemi (121)	Rovaniemi (125)
	Uleåborg (66)	Uleåborg (71)	Uleåborg (65)
	Jyväskylä (43)	Jyväskylä (36)	Jyväskylä (38)
	Ivalo (37)	Ivalo (28)	Ivalo (30)
	Kuopio (27)	Kuopio (28)	Lieksa (29)
ÅRSVERKEN			
Årsverken per ansvarsområde och dotterbolag, åv	1 191	1 285	1 431
Skogsbruk Ab	525	593,6	646*
Offentliga förvaltningsuppgifter**	522	529,8	548
Servicecenter	-	46,7	51
Koncernfunktioner	90	55,9	55
Fastighetsutveckling***	40	45,2	47
Siemen Forelia Oy	13	11,9	12
MH-Kivi Oy	1	1,9	2

	2018	2017	2016
PERSONALENS ÅLDER			
Personalens medelålder, år (alla fast anställda)	50	52	53
Personalens medelålder, år (tjänstemän)	48	49	48
Fast anställda	50	50	50
Visstidsanställda	38	39	39
Personalens medelålder, år (skogsarbetare)	57	57	56
KÖNSFÖRDELNINGEN BLAND PERSONALEN			
Männens andel av koncernens personal, %			
Fast anställda	62	65	67
Visstidsanställda	6	5	6
Fast anställda och visstidsanställda totalt	68	70	73
Kvinnornas andel av koncernens personal, %			
Fast anställda	26	25	22
Visstidsanställda	6	5	5
Fast anställda och visstidsanställda totalt	32	30	27
Männens andel av koncernens personal (tjänstemän), %			
Fast anställda	54	56	56
Visstidsanställda	7	6	7
Fast anställda och visstidsanställda totalt	61	62	63
Kvinnornas andel av koncernens personal (tjänstemän), %			
Fast anställda	32	31	30
Visstidsanställda	7	7	7
Fast anställda och visstidsanställda totalt	39	38	37
PERSONALUTBILDNING			
Utbildning, arbetsdagar totalt	1 271	2 836	3385
Utbildning, dgr/åv	1	2	3

NYCKELTAL / PERSONAL

	2018	2017	2016
BETALDA LÖNER			
Betalda löner per landskap, mn euro	52 019 224	51 481 434	54 568 829
Lappland	13 943 338	14 270 863	15 493 969
Nyland	10 316 106	9 897 354	9 426 494
Norra Österbotten	7 488 312	7 205 821	7 522 684
Kajanaland	4 615 941	4 869 169	5 437 392
Norra Karelen	2 872 167	2 880 976	3 243 249
Mellersta Finland	2 894 566	2 803 463	2 885 278
Södra Savolax	2 061 309	2 022 779	2 189 261
Norra Savolax	1 928 728	1 788 581	2 057 784
Birkaland	1 560 827	1 579 591	1 703 552
Centrala Tavastland	1 297 207	1 319 252	1 435 297
Egentliga Finland	1 207 857	1 263 552	1 329 414
Österbotten	508 349	543 665	588 054
Kymmenedalen	351 372	291 097	338 794
Satakunta	332 005	237 225	345 834
Päijänne-Tavastland	240 722	198 136	164 698
Mellersta Österbotten	161 767	153 308	239 237
Södra Österbotten	143 325	107 403	162 150
Södra Karelen	95 328	49 201	5 688
Åland		0	0
Betalda löner per rfv-område, %			
Södra Finlands rfv	24	23	21
Östra Finlands rfv	13	13	14
Lapplands rfv	27	28	28
Sydvästra Finlands rfv	3	3	3
Västra och Inre Finlands rfv	10	10	10
Norra Finlands rfv	23	23	24
Statens ämbetsverk på Åland		0	0

	2018	2017	2016
FRÅNVARO OCH ARBETSOLYCKSFALL			
Frånvaro, åv	37	40	41
Andel av årsverken, %	3	3	3
Arbetsolycksfall, ggr	47	41	48
Arbetsdagar som gått förlorade pga. arbetsolycksfall	586	209	687
PERSONALOMSÄTTNING			
Omsättning bland fast anställda			
Påbörjade anställningsförhållanden, st.	30	31	22
Avslutade anställningsförhållanden, st.	98	95	116
Total omsättning, %	-6,5	-5,8	-7,8
Ålderspension, ålder för avgång med pension i snitt	64	64,2	64
Sjukpension, ålder för avgång med pension i snitt	59,8	59,8	60,7

* 1.1–14.4.2016 skogsbrukets resultatområde, fr.o.m. 15.4.2016 Forststyrelsen Skogsbruk Ab

** De offentliga förvaltningsuppgifterna är uppdelade på två enheter: Naturtjänster och Jakt- och fisketjänster

Källa: Personalenheten

*** Laatumaa ändrades till Fastighetsutveckling 9.2.2017

Källa: Personalenheten

NYCKELTAL / VÄLBEFINNANDE OCH HÄLSA

	2018	2017	2016	
REKREATION I NATUREN				
Kundnöjdhet med naturumen och terrängservicen, på skalan 1–5	4,4	4,3	4,3	1)
Antal besök totalt (nationalparker, statens strövområden, historiska objekt, naturum och andra populära objekt), st.	6 063 093	5 948 500	5 746 600	2)
Besök i nationalparker	3 167 800	3 104 700	2 811 200	2)
Besök i strövområden	263 900	237 900	319 600	2)
Besök vid historiska objekt	779 800	730 800	837 400	2)
Besök vid naturum	1 182 393	1 198 900	1 130 900	2)
Besök vid andra populära objekt	669 200	676 200	647 500	2)
Webbtjänsternas Utinaturen.fi, Eräluvat.fi och Suurpedot.fi användare, st.	3 248 908	3 007 483	2 704 225	1)
Tillstånd för snöskoterspår, st. (inkl. mobiltillstånd och handskrivna tillstånd)	5 047	3 869	5 047	1)
Tillstånd för terrängtrafik utanför spåren, st.	4 927	2 933	4 927	1)
TJÄNSTER FÖR JAKT OCH FISKE				
Fiskarnas kundnöjdhet, på skalan 1–5	3,7	3,7	3,8	3)
Jakttillståndsinnehavarnas kundnöjdhet, på skalan 1–5	3,8	3,7	3,7	4)
Sålda jakttillstånd, st.	65 149	53 962	56 659	4)
Sålda fisketillstånd, st.	87 883	82 740	81 859	4)
Antalet personer som betalat fiskevårdsavgiften för ett helt år, st.	174 372	192 360	205 170	4)
Antalet jakt- och fiskedagar bland kunderna, st.	465 657	405 000	370 000	4)

	2018	2017	2016	
REHABILITERANDE VERKSAMHET				
Sysselsatta fångar vid öppna anstalter, åv	55	51	60	1)

Källa

1) Forststyrelsen Naturtjänster

2) Kunduppgiftssystemet Asta

3) Fångstdagboken Tuikki.fi

4) Planerings- och uppföljningssystemet för vilthushållningen

NYCKELTAL / EKONOMI

	2018	2017	2016	
NYCKELTAL FÖR AFFÄRSVERKSAMHETEN				
Omsättning, miljoner euro	355	319	333	1)
Rörelsevinst, miljoner euro	139,8	117,2	103,3	1)
De allmänna samhälleliga förpliktelseernas effekt på rörelsevinsten, miljoner euro	-63,2	-55,8	-56,1	1)
Andel av omsättningen, %	39	37	31	1)
Resultat, miljoner euro	125,0	107,1	93,7	1)
Dividend och återbetalning av kapital (intäktsföring till staten), miljoner euro	105,6	93	96	1)
Avkastning på sysselsatt kapital, %	5,1	4,2	3,8	1)
Investeringar av omsättningen, %	6	5	4	1)
Soliditetsgrad, %	98	97	97	1)
FINANSIERING AV SKÖTSELN AV DE OFFENTLIGA FÖRVALTNINGSUPPGIFTERNA				
Medel ur statsbudgeten för skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifterna:				
Miljöministeriet, miljoner euro	35,2	34,1	39,7	2)
Jord- och skogsbruksministeriet, miljoner euro	7,2	7,0	6,4	2)
Arbets- och näringsministeriet, miljoner euro	0,3	0,5	0,7	2)
Justitieministeriet, miljoner euro	0,9	0,8	0,7	2)
Intern finansiering, miljoner euro	11,7	11,3	10,2	2)
EU-finansiering, miljoner euro	4,3	4,2	2,3	2)
Övrig finansiering, miljoner euro	3,5	3,6	2,7	2)
Finansiering totalt, miljoner euro	63,1	61,4	62,7	2)

	2018	2017	2016	
EKONOMISKA EFFEKTER				
Infrastrukturinvesteringar och allmännyttiga tjänster				
Underhåll av nätverket av skogsbilvägar				
Skogsvägar som underhålls, km	36 000	36 000	38 000	3)
Avgiftsfria tjänster för dem som rör sig i naturen				
Markerade utflyktsleder och naturstigar som underhålls, km	4 462	6 158	6 308	4)
Rastplatskonstruktioner som underhålls, st.	2 036	2 853	2 907	4)
Betydande indirekta ekonomiska effekter och deras omfattning				
Externa tjänster som Skogsbruk Ab köpte, %				
Lapland	32,6	30,8	32,8*	3)
Österbotten-Kajanaland	34,0	36,2	35,1*	3)
Södra Finland	33,1	33	31,3*	3)
Övriga enheter	0,3		0,9*	3)
Antalet företag, st.	400	400	420*	3)
Antalet personer som arbetar i företagen, pers.	2000	2000	2000*	3)
Effekter för den regionala ekonomin				
Total inkomst för den regionala ekonomin från besökare i nationalparker, miljoner euro	211,5	206,5	178,9	4)
Nationalparker med de största ekonomiska effekterna, miljoner euro		138,4		4)
Pallas-Yllästunturi nationalpark	61,1	61,5	60	4)
Urho Kekkonens nationalpark	37,2	36,6	21,7	4)
Koli nationalpark	20,2	21,5	19,1	4)
Oulanka nationalpark	18,8	18,8	18,9	4)

NYCKELTAL / EKONOMI

	2018	2017	2016	
Sysselsättningseffekt för den regionala ekonomin från besökare i nationalparker, åv	2 105	2055	1774	4)
Total inkomst för den regionala ekonomin från besökare i strövområden, miljoner euro	12,5	10,9	13,3	4)
Sysselsättningseffekt för den regionala ekonomin från besökare i strövområden, åv	132	116	142	4)
Total inkomst för den regionala ekonomin från fiskare och jägare på statens marker, miljoner euro	44,1	42,7	40,6	4)
Sysselsättningseffekt för den regionala ekonomin från fiskare och jägare på statens marker, miljoner euro	240	261	249	4)

* 1.1-14.4.2016 skogsbrukets resultatområde, fr.o.m. 15.4.2016 Forststyrelsen Skogsbruk Ab

Källa:

- 1) Forststyrelsens bokslut
- 2) Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifters verksamhetsberättelse och bokslut
- 3) Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s rapporteringssystem
- 4) Forststyrelsen Naturtjänster

FÖRVALTNING OCH LEDNING

FÖRVALTNING OCH LEDNING

Enligt lagen om Forststyrelsen (234/2016) är Forststyrelsen ett statligt affärsverk inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde som styrs av ministeriet. Forststyrelsens verksamhet grundar sig på flera [olika lagar](#).

De viktigaste målen för Forststyrelsens verksamhet godkänns varje år av riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten. Jord- och skogsbruksministeriet svarar för resultatstyrningen av Forststyrelsen. När det gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna ansvarar miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet för resultatstyrningen i fråga om sitt ansvarsområde. De offentliga förvaltningsuppgifterna hanteras separat från affärsverksamheten och de finansieras med medel ur statens budget.

Beskrivningen av Forststyrelsens goda [förvaltnings-sed \(Corporate Governance\)](#) (på finska) blev klar våren 2018. Syftet med beskrivningen är att främja öppenhet, transparens och god förvaltningssed på ett sätt som stöder Forststyrelsens konkurrensförmåga och framgång, samt samarbetet med olika intressentgrupper. År 2018 utarbetade Forststyrelsen en etisk uppförandekod (Code of Conduct) som en del av programmet för samhällsansvar. Arbetet blir klart i början av 2019.

Forststyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av sina dotterbolag och intressebolag enligt det som föreskrivs i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007). Forststyrelsens styrelse fastställer principerna om god förvaltningssed som ska iakttas i dotterbolagen. De policyer som fastställts för Forststyrelsen gäller hela Forststyrelsen, även dotterbolagen.

LEDNINGSPRINCIPER

Forststyrelsen leds och utvecklas som en helhet med beaktande av den allmänna uppgiften, lagstiftningen om Forststyrelsen och de offentliga förvaltningsuppgifternas särställning.

Forststyrelsens högsta ledande organ är styrelsen. Styrelsen har hand om den strategiska ledningen och administrationen av Forststyrelsen. Styrelsen ser också till att verksamheten ordnas på tillbörligt sätt.

En av statsrådet utsedd verkställande direktör, som har titeln generaldirektör, leder och utvecklar Forststyrelsens verksamhet och verkställer styrelsens beslut. Verkställande direktören har vidare hand om den operativa ledningen av Forststyrelsen och övervakar att bokföringen är förenlig med lag och att kapitalförvaltningen har ordnats på ett tillförlitligt sätt.

Naturtjänstdirektören ansvarar för Forststyrelsens enhet offentliga förvaltningstjänster. Jakt- och fiske-direktören ansvarar för de offentliga förvaltningstjänsterna i anslutning till jakt och fiske samt för jakt- och fiskeövervakningen.

De ärenden som ska läggas fram för styrelsen bereds i regel av ledningsgruppen, som biträder generaldirektören och behandlar av generaldirektören tilldelade ärenden. Generaldirektören beslutar om ledningsgruppen sammansättning och är ordförande för gruppen.

Verksamheten och samarbetet i regionerna stärks med regionala ledningsgrupper som är verksamma i Lapp-land, Österbotten–Kajanaland och Södra Finland. De regionala ledningsgrupperna har till uppgift att säkerställa Forststyrelsens övergripande intresse och synergieffekterna samt kontakten mellan enheterna. Dessutom skapar ledningsgrupperna enhetliga ställningstaganden på Forststyrelsen och säkerställer att den regionala aspekten beaktas i utlåtanden som hanteras centraliserat. De regionala ledningsgrupperna rapporterar både till Forststyrelsen och till ledningsgrupperna för ansvarsområdena.

INTERN REVISION

I början av 2018 försköts tyngdpunkten i den interna revisionen till köpta tjänster. Riskhanteringschefen har hand om planeringen, anskaffningen och uppföljningen av granskningsåtgärderna som stöd för styrelsens granskningsutskott.

ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Forststyrelsens ersättningspolitik styrs av statsrådets principbeslut om statens ägarpolitik och av Forststyrelsens ägarpolitiska riktlinjer 2016–2020. Enligt riktlinjerna ska ersättningarna vara rättvisa och motivera personalen.

Ersättningarna grundar sig på målen i Forststyrelsens strategi och bidrar till att styra koncernens verksamhet i den önskade riktningen. Forststyrelsen och dess dotterbolag jämförs vid ersättningarna med statsägda, kommersiellt drivna icke-noterade bolag.

Arvoden till Forststyrelsens styrelse fastställs av jord- och skogsbruksministeriet. Forststyrelsens styrelse eller ledning har inga förmåner som avviker från sedvanliga anställningsförmåner, och inte heller några tilläggspensionsarrangemang.

Personalen, ledningen inbegripen, omfattas av modellen med resultatpremier. Resultatpremiesystemet följer de allmänna riktlinjerna som fastställts för statens ägarstyrning. Styrelsen beslutar om resultatpremiesystemet, målen och de årliga resultatpremierna.

ARVODEN TILL MEDLEMMAR AV FORSTSTYRELSENS STYRELSE OCH GRANSKNINGSUTSKOTTETS ORDFÖRANDE

Arvoden till styrelsens ordförande, vice ordförande och övriga medlemmar fr.o.m. 1.6.2016. Månads- och mötesarvodena är beskattningsbar inkomst.

Ordförande	2 000 euro/mån + 600 euro/möte
Vice ordförande	1 300 euro/mån + 300 euro/möte
Granskningsutskottets ordförande	1 300 euro/mån + 600 euro/möte
Övriga styrelsemedlemmar	1 150 euro/mån + 300 euro/möte

De löner och arvoden som betalades till styrelsen och verkställande direktören uppgick till totalt 431 271 euro under räkenskapsperioden (2017: 378 560).

RISKHANTERING

Riskerna med anknytning till samhällsansvaret hanteras som en del av Forststyrelsens riskhanteringsprocess. Man beslöt att fästa mer uppmärksamhet än tidigare vid att identifiera och analysera riskerna med anknytning till verksamhetens samhällsansvar samt att definiera och genomföra förvaltningsåtgärder. Riskerna med anknytning till samhällsansvaret beaktas i all riskhantering och de inkluderas i riskrapporterna till Forststyrelsens granskningsutskott och styrelse.

RISKHANTERINGEN 2018

År 2018 noterades kundernas säkerhet och konstruktionerna vid utflyktsmålen i riskhanteringen. Lapinsalmi hängbro i Repovesi nationalpark rasade. Orsaken visade sig vara att fästnanordningen som höll fast bron bärkabel gått sönder. Efter olyckshändelsen utredde Forststyrelsen skicket på alla sina hängbroar.

Vid inspektionerna av Forststyrelsens 31 hängbroar under sommaren och hösten konstaterades att alla fortfarande går att använda. Tjugo av broarna ansågs vara i gott skick och tio broar var i medelmått-

ligt skick. En av hängbroarna, Kolsankoski hängbro vid Savukoski, konstaterades vara i dåligt skick. Bron slutanvänds och enligt en utomstående experts anvisningar gäller strängare begränsningar för användningen och uppföljning görs oftare.

Arbetet med att övervaka, främja och rapportera kunderna säkerhet fungerar som planerat vid Forststyrelsen. Forststyrelsen utreder finansieringsbehovet för underhållet av friluftskonstruktionerna. Många av friluftskonstruktionerna har byggts med projektfinansiering, men i framtiden ska finansieringen ombesörjas på förhand för konstruktionernas hela livscykel.

Värdeförändringen i samhället med anknytning till skogarnas nyttjande och användning påverkar Forststyrelsens verksamhet. Den kampanj för att göra slut på kalhuggningen, Avohakkuut historiaan (Kalhuggning till historien), som inleddes våren 2018, kräver en ändring av skogslagen för att förbjuda kalhuggning i statens skogar. Ett medborgarinitiativ i ärendet torde behandlas av följande riksdag. Forststyrelsen deltog i debatten om kalhuggning bland annat genom att ordna en debatt för intressentgrupper vid evenemanget SuomiAreena i Björneborg.

År 2018 påverkade den torra sommaren, hettan och naturfenomenen Forststyrelsens målpuppfyllelse. Hettan var en prövning för de anställda som arbetade utomhus. Inga stora skogsbränder härjade på statens marker men många små bränder bröt ut. Det krävde en stor arbetsinsats av personalen. Forststyrelsens anställda assisterade myndigheterna med sin sakkunskap. Personalen sysselsattes också av arbetet med att organisera efterbevakningen efter släckningsarbetet, som hör till markägarens uppgifter. Hanteringen av risken för skogsbrand är ett framtida utvecklingsobjekt för riskhanteringen.

Omfattande skador orsakades av uppleggor under vintern och en vindmätningmast gick av.

EU:s dataskyddsförordning trädde i kraft i maj 2018. Hela organisationen deltog i förberedelserna för att uppfylla de nya kraven på behandling av personuppgifter.

STYRELSEN

Statsrådet utser en styrelse för affärsverket för högst tre år i taget. Av styrelsemedlemmarna utses en från jord- och skogsbruksministeriet, en från miljöministeriet och en från Lappland. En av styrelsens medlemmar ska företräda affärsverkets personal och vara anställd hos affärsverket.

Statsrådet har utsett Forststyrelsens styrelse för perioden 1.6.2016–31.3.2019.

Timo Laitinen

Ordförande
Generaldirektör, Statskontoret
Hansel Ab, styrelseordförande
Finlands centrum för etik inom idrotten
FCEI rf, styrelseordförande
Styrelsemedlem sedan 2016

Kai Kaatra

Vice ordförande
Vattenförvaltningsdirektör, jord- och skogsbruksministeriet
Styrelsemedlem sedan 2014

Johanna Ikäheimo

Medlem
Styrelseordförande, Lappset Group Oy
Perheyrittysten liitto, styrelsemedlem
Arbetspensionsförsäkringsbolaget
Varma, styrelsemedlem
FEPI – Federation of European
Play Industry, ordförande
Delegationen för Lapplands
högskolekoncern, ordförande
Styrelsemedlem sedan 2016

Pertti Itkonen

Representant för Forststyrelsens personal
Utvecklingschef, Forststyrelsen
Metsähallituksen Akavalaiset ry
Styrelsemedlem sedan 2015

Simo Rundgren

Representant för regionerna
Kyrkoherde
Styrelsemedlem sedan 2016

Tuija Soanjärvi

Medlem
EM
Basware Abp, styrelsemedlem och ordförande för granskningsutskottet
Nixu Abp, styrelsemedlem och ordförande för granskningsutskottet
Edgware Ab, styrelsemedlem och ordförande för granskningsutskottet
VR-Group Ab, styrelsemedlem
Finlands Orienteringsförbund, förbundsstyrelsens ordförande
Styrelsemedlem sedan 2011

Helena Säteri

Medlem
Överdirektör, miljöministeriet
Styrelsemedlem sedan 2015

Liisa Tyrväinen

Medlem
Forskningsprofessor, Naturresursinstitutet
Styrelsemedlem sedan 2016

Timo Laitinen

Kai Kaatra

Johanna Ikäheimo

Pertti Itkonen

Simo Rundgren

Tuija Soanjärvi

Helena Säteri

Liisa Tyrväinen

LEDNINGSGRUPPEN

Generaldirektören assisteras av ledningsgruppen i ledningen av affärsverket. Medlemmar i ledningsgruppen är av verkställande direktören utsedda direktörer för affärsenheterna, direktören för Offentliga förvaltningsuppgifter och koncernenheternas direktörer.

Generaldirektör
Pentti Hyttinen

Personaldirektör
Terhi Vires

Dataadministrationsdirektör
Anna-Leena Ruuth

Direktör
Tuomas Hallenberg,
Forststyrelsen
Fastighetsutveckling

Utvecklingsdirektör
Tapio Pouta

Verkställande direktör
Jussi Kumpula,
Forststyrelsen Skogsbruk Ab

Naturtjänstdirektör
Timo Tanninen

Jakt- och fiskedirektör
Jukka Bisi

Ekonomidirektör
Heli Lehtonen

Direktör för juridiska ärenden
Susanna Oikarinen

Kommunikationsdirektör
Terhi Koipijärvi

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE OCH BOKSLUT

[KLICKA HÄR](#)